

LIETUVIŲ KONFERENCIJA - SLA KUOPŲ ŽINIAI

Kaip SLA nariai, veikėjai ir kuopų viršininkai bus jau patėmiję iš pranešimų laikraščiuose. Amerikos Lietuvių Taryba, kuri atstovauja mūsų išeivijai Amerikoje, butent visas tris patriotiškai ir demokratiškai nusistatčiusias sriovės: katalikų, sandariečių ir socialistų, į kurią buvo kooptuoti ir mūsų didžiausių Susivienijimų pirmininkai, tai yra ALRKS pirmininkas Šimutis ir SLA pirmininkas adv. Bagočius, šaukia rugsėjo 2-3 d., šių metų, Pittsburgh, Pa., Amerikos lietuvių tautinę konferenciją.

Man nereikia čia argumentuoti apie reikalingumą arba svarbą šios konferencijos. Žemės tautų istorijoje vargiai bent kada buvo tokie svarbūs įvykiai ir taip greit besimainanti nuotikiai, kokius mes dabar pergyvename. Mūsų lietuvių tautos likimas — tautos iš trijų keturių milijonų, kada karo laukuose desėtkai milijonų jaunų žmonių žūsta — pasauliui yra nesvarbus. Bet mums svarbus: po šiam karui ar bus Lietuva ir lietuvių tauta? Atsakymą duoti gali tiksliai lietuvių tautos ainiai, lietuvių kilmės Amerikos piliečiai.

Todėl visos SLA kuopos, kaip ir kitos Amerikos lietuvių patriotinės ir demokratiniai nusistatčiusios organizacijos, rugpjūčio mėnesį išrinkite delegatus į Pittsburgho konferenciją.

ALT nustatė sekančias taisykles delegatų rinkimui:

„Draugijos, kuopos, klubai ir tt., po 1 delegatą. Draugija ar kuopa turinti virš 100 narių, renka be to dar po vieną delegatą nuo kiekvienų 50 narių“.

Taigi prašau, išpildymui mūsų Susivienijimo užbrėžtų tikslų būti lietuvių tautos sargyboj, visas kuopas, pagal savo geriausią išgalę, išrinkti ir pasiųsti į Pittsburgho konferenciją tiek delegatų, kiek Amerikos Lietuvių Tarybos nustatyta tvarka leidžia. Aišku, tai mūsų tautos gyvybės klausimas. Ten mes nutarsime, ką ir kaip veikti, kad pasibaigus šio karo žūdnėms, lietuvių dar galėtų būti laisvi, o ne vergai bent vieno iš savo kaimynų.

Žinau, kad Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo, Amerikos Lietuvių Sandaros, Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopos ir kitos demokratiniai, lietuviškai nusistatčiusios kuopos ir organizacijos — neatsižvelgiant į laiko trumpumą, bet turint minty momento svarbą (nes dar šiemet galimas daiktas, kad „ašis“ bus sutriuškinta ir taikos konferencija įvyks!) — mes lietuvių turime būdėti ir pareikšti civilizuotam pasauliui, kad mūsų tautos noras yra būti laisva ir nepriklausoma.

Sekite žinias laikraščiuose, kur siūsti mandatus ir kur bus konferencijos posėdžiai. (Amerikos Lietuvių Tarybos pranešimas telpa penktame puslapy. — Red.)

F. J. BAGOČIUS,
SLA prezidentas.

Italija Puolama iš Oro

Iš Londono pranešama, kad sąjungiečių didžiosios oro atakos be perstojo naikina Italijos geležinkelius Italijoje ir Sicilijoje. Sakoma, kad daug geležinkelių sunaikinta taip, kad vargiai „ašis“ begalės juos naudoti laike šio karo.

Fotografijos parodo, kad nepalaujami puolimai iš oro per ištisą praeitą savaitę jau sunaikino ištisą geležinkelinį liniją tarpe Palermo ir Syracuse, užblokavo didžiąją liniją iš Messina ir Catania ir perkirto didžiausią geležinkelinį liniją tarpe Messina ir Palermo, kuri sueina su labai svarbia Catania linija.

Amerikos „Liberator“ bombanešiai išmetė bombas tiesiai

ant didžiosios geležinkelio linijos į pietus nuo Reggio Calabria ir ant pietinio San Giovanni punkto pačioje Italijoje.

Liepos 19 dieną sąjungiečių bombanešiai smarkiai bombardavo Italijos sostinę Romą, liksdami vien tik karo pramonės ir komunikacijos punktus. Bombanešiai išmetė lapes, pasisakant, kad nebus liesta šventovės, paminklai Romoje bei Vatikanas. Sakoma, kad didžiausias Italijos uostas Naples jau paverstas griuvėsiais.

Kaip ilgai Italija atsilauks, jei ir toliau bandys prieš didelių sąjungiečių spaudimą atsilaikyti?

Seks Gen. Sikorsko Politika

Liepos 15 d. naujas lenkų premieras S. Mikolajczyk iš Londono pranešė, kad lenkų valdžia seks velionio Sikorsko politiką, ir kad lenkų grupės užsieny pavyko susitariti dėl valdžios. Spėjama, kad ši valdžia dės pastangas atnaujinti santykius su Rusija.

Lenkų kariuomenės vadu paskirtas gen. Sosnkowski, o gen. Kukiel — karo ministras. Gen. Sosnkowski buvo Lenkijos vice prezidentu, bet iš tų pareigų atsistatydino.

Vidaus reikalų ministras

prem. Mikolajczyk paskyrė Wl. Banaczky, kuris yra valstiečių partijos žmogumi. Vice premieru paskirtas Jan Kwapiński, žinomas lenkų socialistų veikėjas. Jis taipgi valdys laivininkystės, prekybos ir pramonės ministerijas. Jan Stanczyk valdo darbo ministeriją.

Vel. gen. Sikorskis palaidotas liepos 15 d. Londono kapinėse. Laidotuviuose dalyvavo nemaža lenkų diduonių ir Anglijos premieras W. Churchill.

Jau Bombardavo ir Romą

Sicilijos Invazija Eina Skubiai

Robert P. Paterson, karo sekretorius Stimpson pagelninkas, praeitą savaitę pareiškė, kad Sicilijos užkariavimas eina daug greičiau, negu iš pradžių buvo tikėtasi. Jis pranešauja visuotiną Sicilijoje laimėjimą.

Jis taipgi atžymėjo, kad sąjungiečių nuostoliai iki šiol esą mažesni, negu buvo tikėtasi. Bet jis perspėjo, kad dar turės įvykti dideli mušiai.

Jis pareiškė, kad „sąjungiečių pasisėkimas Sicilijoje gal priduos naujų vilčių pavergtai Europai, bet tikras karas dar tik prasideda. Laimėjimas užtikrintas, bet dar ima laiko jį realizuoti. Sicilija dar kur kas toli nuo Romos, Berlino ir Tokyo“.

Sulig jo speliojimo, Sicilijoje yra apie 300,000 priešio kariuomenės. Vokiečių esą apie 60,000. Tai pačiai kariuomenei gali padėti dar ir kariuomenė, atgabenta iš Italijos.

Gausime Kiek Mažiau Kenuotų Daržovių

Maisto administracija Washingtono paskelbė, kad nusikursi civiliniams gyventojams mažesni kiekiai kenuotų daržovių ir sriubų. Sulig darbinio kiekio, tos ryšies maisto porcijos bus sumažintos 15 nuosimčių: civiliniai iš viso gaus 213 milijonus dežių mažiaus, palyginus su pirmiau gautomis 278 dežėmis, ką gaudavo 1942 metais.

Tuo tarpu maisto administracija namo, kad šiemet žmonės daugiau maisto patys prisikursuosi namie. Taipgi numatoma, kad būtų reikalo racionuoti drabužių pardavimą. Amerikoje yra užtektinai audinių, kurių gali užtekti kareiviams ir civiliniams.

Taip yra pareiškęs Karo Produkcijos Tarybos pirmininkas D. Nelson.

Gal Registrus Visas Moteris

Suvenytų Valstijų kongreso žemesniųjų rūmų komisija norinti praversti įstatymą, sulig kurio būtų registruojama visos krašto moterys. Sakoma, kai tik pasibaigs kongresmų atostogos, komisija pradės klausinėti valdžios ir visuomenės atstovus, kas liečia tą įstatymą.

Įstatymo sumanymas registruoti visas krašto moteris jau senai paruoštas, bet iki šiol buvo atidėliojamas. To įstatymo autoriai mano, kad jis leistų vyriausybei mobiliuoti netik vyrus, bet ir moteris įvairiems karo pramonės ir ukio darbams. Kaip ir priprastai, dėl šio sumanymo, gali būti, kongrese kils nemaža ginčų ir plačių diskusijų.

ANGLIAKASIAI GAL SU- GRĮŠ Į AFL UNIJĄ

Daniel Tolin New Yorke pareiškė, kad liepos 20 d. Amerikos Darbo Federacijos komitetas svarstys angliakasių unijos prašymą leisti jai sugrįžti į Amerikos Darbo Federaciją. Komiteto valdyba pasiuntė J. L. Lewisui pakvieta dalyvauti tos dienos posėdy.

ŽINIOS-ŽINELES

Š. Afrika. — Liepos 19 dieną Amerikos ir Anglijos bombanešiai smarkiai bombardavo Italijos sostinę Romą. Bombardavimas įvyko dienos metu. Bombarduota karo pramonės ir geležinkelių centrai. Paskutiniu laiku, mat, iš Romos labai daug karo medžiagos siūsta į Siciliją ir Sardiniją. Kad sulaikius tos medžiagos siuntimą, nebuvo kitos išeities, kaip bombarduoti. Sąjungiečių lakunai per kelias savaites buvo specialiai lavinami, kad palietus tik karo ir komunikacijos centrus, paliekant bažnyčias, šventvietes ir vertingus budinkus. Taip ir įvyko, nors naciai-fašistai sakė, kad viena bazilika sužalota: Vatikanas visiškai nepalietas. Padaryta didelių nuostolių ir gerokai apgėntas fašistų lizdas; ta pati vieta, iš kur buvo užkomanduota durti Francijai į pečius ir iš kur Amerikai bei civilizuiotam demokratiškam pasauliui Italija paskelbė karą. Italai skelbia, kad 116 žmonių užmušta ir 1,659 sužeista.

Š. Afrika. — Sąjungiečių įėjimas Sicilijoje žygiuoja pirmyn ir jau daugiau, kaip trečdalis Sicilijos sąjungiečių rankose. Šitai rašant, liepos 20 d. rytu, amerikiečiai buvo užėmę Galtinesetta, kanadiečiai—Piazza Armerina ir abiejų įėjimų žygiuoja link vidurio salos esamo svarbaus centro Enna. Anglai veržiasi link Katanijos, kur susitinka su stipria opozicija ir kur bene įvyks vienas didesnių mušių. Bendrai Cilicija smarkiai pradeda subyrėti. Sakoma, kad italų kariuomenė pradeda sukilti, nes nenori kariauti, ir belaisvėn paimta apie 35,000 priešų, jų tarpe 5 generolai.

Maskva. — Rusai smarkiai atmuša nacių puolimus Orel sektoriuje. Pranešimai nusako, kad tame sektoriuje rusai atsiėmė 130 apgyventų vietų ir liepos 19 dieną buvo tik penkios mylios nuo paties Orel. Washington, D. C. — Šiaurės Atlante sąjungiečių lėktuvai tikrai nuskandino du priešų submarinus, o aštuonis apdaužė, o gal ir nuskandino.

Martinique. — Naujas Martinique salos gubernatorius, H. E. Hoppenot, praeitą savaitę tvirtino, kad jo administracija visomis išgalėmis padėsianti sąjungiečiams laimėti karą.

Pittsburgh, Pa. — Sveikatos direktorius, I. Hope Alexander, pranešė, kad Pittsburghe atsirado ligonis, sergąs šiltine. Tai pirmas atsitikimas, kad šiltinė pasirodė šiame mieste.

Stockholm, Švedija. — Italijos laikraštiniškai stengiasi įtikinti savo gyventojus, kad Vokietija negali padėti italams gintis nuo sąjungiečių, nes ji turi kariauti su rusais.

Š. Afrika. — Gen. Eisenhower įsteigė karo valdžią Sicilijoje ir jos vadu paskyrė anglų gen. Alexander, kuris visupirmiausiai panaikino fašistinį režimą.

Ottawa, Canada. — Čia lankėsi vyriausiasis francūzų komandierius Š. Afrikoje ir savo kalboje atsisakė į amerikiečius bei anglus, ragindamas kuogreičiausiai įsivertinti Franciją.

Bene Užmuštas Gen. Rommel

Londono gauta iš vokiečių slapto radio „Atlantic“ pranešimas, kad buk gen. Rommel esąs užmuštas. Sakoma, jis skrido į Siciliją ir buvęs sąjungiečių lėktuvų nušautas.

Toks pranešimas Vokietijoje gautas iš Švedijos. Sakoma, kai Rommelio lėktuvas lėkė, tai jį saugojo daug palydovų lėktuvų. Bet anglų lėktuvams pavyko prasimušti pro palydovus ir jie nušovė tą lėktuvą, kuriame skrido gen. Rommel. Lėktuvas nukritęs juron.

Tas pranešimas spėja, kad Rommelis skrido į Siciliją vadovauti „ašies“ įėjoms. Gen. Rommelis, tai tas pats vokiečių „narsus“ generolas, kuris praeitą Libiją ir vėliau buvo smarkiai supliktas Tunisijoje.

Prezidentas Sutaikė Besiginčijančius

Board of Economic Warfare vadovavo Suv. Valstijų vice prez. H. Wallace, o Reconstruction Finance Corporation vadovavo prekybos sekr. Jones. Jau kiek laiko atgal šitai vyrai susiginčijo: Wallace kaltino Jones už nesistengimą gauti iš užsienio tam tikrų Amerikai reikalingų karo medžiagų, o Jones piktai per spaudą atsakė Wallace'ui. Tai nedavė gero įspūdžio, kuomet šiame svarbiame momente ginčinosi svarbias vietas užimę pareigūnai.

Kad šį įvykį baigus, prez. Rooseveltas surado būdą: jis paliusavo abu iš pareigų karo medžiagos parupinti, įsteigė tam tikslui naują įstatą, kurią pavadino Ekonominio Karo įstatą, jos pirmininku paskyrė L. T. Crowley ir kaip Wallace, taip ir Jones gerokai apibarė.

Savo pabarime, prezidentas Rooseveltas pareiškė, kad jei ateity bent kuris karo įstaigų valdininkas ar valdininkai norės ir toliau per spaudą ginčytis — jie turės pasitraukti iš savo pareigų.

Gavę tokią prez. Rooseveltą pasargą — Wallace ir Jones susitaikė.

Jau Baigsis Kavos Racionavimas

Kainų administratoriaus biuras iš Washingtono praeitą savaitę pranešė, kad kavos racionavimas baigsis pirm rugpjūčio 11 d. ir kad po to kavos užteks kiekvienam Amerikos gyventojui gerti, kiek tik norės.

Sakoma, kad Amerikoje kavos dabar randasi užtektinai ir todėl galima užbaigti jos racionavimą. Tik nauji submarinų veikimai Karibijos juroje galėtų pratęsti kavos racionavimą.

Prez. Rooseveltas kiek laiko atgal pareiškė, kad pasiekus kovai prieš submarinus bus galima panaikinti kavos ir cukraus racionavimą. Tačiau kainų administracija jaučia, kad kas liečia kavą, tai prezidentas buvęs per daug optimistiškas.

Karo Bondsai padės laimėti karą.

PUSĖTINAI GERA SLA KETVIRTO VAJAUS PRAEJUSI SAVAITE

Kaip visiems, taip ir SLA Ketvрто Vajaus organizatoriams tenka pergyventi vasaros karščius. Bet ir laike karščių jie ieško prospektų ir gauna naujų narių. Nors gauna ir neperdaugiančiai, bet gauna nemažai. Pavyzdžiui, praeitą savaitę šeši organizatoriai gavo dešimt naujų narių. Pasekmiausia praeitą savaitę buvo serai M. Tamulaitienė, kuri gavo tris narius, serai K. Katkevičienė ir K. F. Ernest, kurie gavo po du naujus narius. Brolis J. Aymanas jau turi gavęs dešimt narių. Kas pralenks brolį J. Aymaną?

Praeitą savaitę organizatoriai narių gavo sekamai:

M. Tamulaitienė, 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	3
K. Katkevičienė, 134 kp., Chicago, Ill.	2
K. F. Ernest, 371 kp., Cambridge, Mass.	2
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	1
K. P. Deveikis, 301 kp., Cicero, Ill.	1
B. Kėblaitienė, 352 kp., Detroit, Mich.	1

KIEK KURIS ORGANIZATORIUS PRIRASE NARIŲ, KIEK UŽRASE APDRAUDOS IR KURĮ LAIPSNĮ PASIEKĖ

PIRMAS LAIPSNIS		
5 nariai ir \$2,500 apdraudos		
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	10	\$4,250
A. Martin, 371 kp., Cambridge, Mass.	7	4,650
M. Tamulaitienė, 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	7	4,200
J. Kaulinas, 238 kp., Chicago, Ill.	6	3,750
S. Zukauskas, 68 kp., Lee Park, Pa.	5	2,500

Pirmo laipsnio nepasiekusieji organizatoriai:

K. F. Ernest, 371 kp., Cambridge, Mass.	6	1,600
J. J. Svipas, 192 kp., New Kensington, Pa.	4	1,500
J. Jokubynas, 236 kp., Toronto, Canada	4	1,250
J. Lekys, 43 kp., So. Boston, Mass.	3	1,500
T. Valunas, 153 kp., Du Bois, Pa.	3	1,500
K. P. Deveikis, 301 kp., Cicero, Ill.	3	1,500
P. Davulis, 331 kp., Nashua, N. H.	3	1,000
A. Cibulskienė, 168 kp., Stamford, Conn.	3	1,000
M. Misickienė, 14 kp., Cleveland, Ohio	3	350
V. Adomaitis, 13 kp., Minersville, Pa.	2	1,000
P. P. Zemaitienė, 42 kp., Grand Rapids, Mich.	2	1,000
J. Treinis, 101 kp., Paterson, N. J.	2	1,000
B. Kėblaitienė, 352 kp., Detroit, Mich.	2	900
A. S. Trečiokas, 245 kp., Newark, N. J.	2	750
K. Katkevičienė, 134 kp., Chicago, Ill.	2	650
A. Galinskas, 7 kp., Pittston, Pa.	1	1,000
A. Laurutanas, 63 kp., Chicago, Ill.	1	1,000
A. Kričena, 110 kp., Plains, Pa.	1	1,000
S. A. Norkus, 7 kp., Pittston, Pa.	1	500
J. Subačius, 23 kp., Shenandoah, Pa.	1	500
V. J. Kličienė, 40 kp., Pittsburgh, Pa.	1	500
Al. Kaminskas, 50 kp., Binghamton, N. Y.	1	500
O. Sinkevičienė, 77 kp., Rockford, Ill.	1	500
B. Vedeikis, 124 kp., Hartford, Conn.	1	500
H. Melusky, 126 kp., New York, N. Y.	1	500
E. Šiurmaitienė, 128 kp., Carnegie, Pa.	1	500
M. Subonis, 157 kp., Youngstown, Ohio	1	500
A. S. Trečiokas, 245 kp., Newark, N. J.	1	500
V. Gegužis, 359 kp., Dorchester, Mass.	1	500
A. Užupis, 283 kp., Coaldale, Pa.	1	500
A. Kriaučialis, 318 kp., Worcester, Mass.	1	500
V. Stanuhonis, 23 kp., Shenandoah, Pa.	1	250
L. A. Valkevičius, 58 kp., Hudson, Mass.	1	250
M. Šimkienė, 86 kp., Pittsburgh, Pa.	1	250
(Nepažymėta organiz.) 208 kp., Chicago, Ill.	1	150

Pasiuntė Italams Ultimatumą

Prez. Rooseveltas ir Anglijos premieras W. Churchill liepos 16 dieną pasiuntė Italijos gyventojams ultimatumą. Tame ultimatumе jie liepia Italijos žmonėms nuverti fašistinį režimą, jei nori išvengti sąjungiečių įėjų mirtinų smugių.

Tą dieną visos sąjungiečių radio stotys itališkai kartojo minimą ultimatumą, o Amerikos ir Anglijos lakunai išmetė tukstančius lapelių Italijos teritorijoje. Ultimatumе sako, kad sąjungiečių karo įėjus yra pasiriję sunaikinti nacių Vokietiją. Jei jįs toleruosite fašistų režimą, kuris tarnauja naciams — jįs turėsite pakęsti ir karo pasekmes. Atėjo laikas italų tautai nutarti, ar ji nori mirti už Mussolinį su Hitleriu, ar gyventi pačios Italijos naudai ir civilizacijai.

Kokį j tai duos atsakymą italai — ateis parodys.

Washington, D. C. — Sąjungiečiai smarkiai puola japonų erodromus Mundeje ir priešo bazes N. Gvinejoje.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

FRANAS BAJORAS
Editor
DR. M. J. VINKAS
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 30th St., New York 1, N. Y.
Tel.: LACKAWANNA 4-5529

PASTABOS

SLA ISTATU Komisijos pirm., dr. A. Montvidas, kelia klausimą: "Kaip bus su rinkimais ir seimu?" Jo straipsnis tuo reikalu telpa SLA reikiui puslapy. Tą straipsnį privalo perskaityti visi SLA nariai, o ypač veikėjai.

PERSKAITYKITE Amerikos Lietuvių Tarybos svarbų pranešimą, kuris telpa 5 puslapy. Tas pranešimas liečia Amerikos lietuvių konferenciją, kuri įvyks rugsėjo 2-3 dd., Pittsburgh, Pa. SLA kuopos kviečiamos į tą konferenciją pasiūsti atstovus.

SLA 331 KUOPOS pirminkas, brolis A. Uleickas, be kita ko, rašo: "Laikie SLA Ketvirtą Vajaus ir mūsų kuopą neatsilikus naujų narių priėmimui. Tuo tarpu jau yra gauta 3 nariai ir kaip iš kuopos organizatoriaus matosi, tai šie nariai nėra paskutiniai". Labai gerai! Nashua, N. H., kur veikia minima kuopa, yra nemaža lietuvių kolonija, ir galima tą kuopą gerai padidinti.

SLA 77 KUOPOS organiz., sesuo O. Sinkevičienė, rašo: "Dabar padėsiu visus namų reikalus ir imsiuos tikro darbo, įleiskite naujų narių — suaugusių ir vaikelių. Rockfordas jau perkratys kelis kartus, bejieskant naujų narių, bet aš tikiuosi, kad dar galėsiu gauti apie dešimtį mūsų kuopą ir tuo padidinsiu mūsų didžiulę ir garbingą organizaciją". Bravo, sesuo Sinkevičienė!

SLA ANTRO APSKRICIO organizatorius, brolis A. J. Namakys, liepos 11 d. pasakė kalbą iš WORL radio stoties, Boston, Mass. Jis paragino Mass. valstijos lietuvių rasytis prie mūsų Susivienijimo: "Aš patariu matyti tuojau vietinių kuopų organizatorius, kurių yra beveik visose lietuvių apgyventose kolonijose. Bet jei negalėtumėte greitai surasti vietinių kuopų organizatorių, tai kreipkitės pas apskričio organizatorius: A. Iriaudialis, 10 Sterling St., Worcester, Mass., arba pas A. Namakys, 414 Broadway, So. Boston, Mass.

SLA 124 KUPOJE, Hartford, Conn., numirė SLA narė, a. a. K. Ramanauskas, kuris paėjo iš Didžiulės kaimo, Airiogalos valstijos, Kauca rėdybos. Pranešime nuskaitoma, kad velionis paliko nemažą pinigų, bet Hartfordo nepalikio jokių giminų. Todėl jei yra jo giminų kitur — platesnį informaciją kreipkitės pas SLA 124 k. fin. sekr. šiuo adresu: B. K. Vedeikis, 203 Affleck, St., Hartford, Conn.

SLA SEPTINTAS apskritis, gyvuojas Wyoming klony, Pa., nebuvo "susidėjusių apiknybių", ir rengia didelę pikniką-įšvažiavimą, kuris įvyks liepos 25 d., San-Souci Parke. Be kita ko, bus kalbų ir muzikalių programų. Kalbės žymūs kalbėtojai ir muzikali programą pildys geri dainininkai bei instrumentalistai. Šis piknikas-įšvažiavimas turėtų gerai pavykti!

SLA NARIAI, PILDYKITE įprastą šukį: Atlikite savo pareigą — gaukite nors po vieną naują narį!

Amerikos Lietuvių Konferencija

A MERIKOS Lietuvių Taryba šaukia Amerikos lietuvių konferenciją, kuri įvyks rugsėjo 2-3 dd., Pittsburgh, Pa. Tuo tikslu ALT ragina Amerikos lietuvių organizacijas, draugijas, kuopas ir klubus išrinkti delegatus ir siūsti į minimą konferenciją. Kokia proporcija galima siūsti atstovus — pati ALT praneša kitoje vietoje. Draugijų, kuopų ir klubų veikėjai su tuo pranešimu turėtų pilnai susipažinti. Tame pranešime taipgi nusakoma ir konferencijos šaukimo tikslai.

Del šios konferencijos šaukimo jau pasisakė daug Amerikos lietuvių laikraščių ir veikėjų. Didelė didžiūma pritaria konferencijos šaukimui. Bet yra žmonių, minėtina Amerikos lietuvių komunistų lyderiai, kurie tos konferencijos labai nenorėtų. Jiems, mat, bus skaudu, kai Amerikos lietuviai galės organizuoti padėti Amerikai laimėti karą ir Lietuvai išsilaivinti.

Mes esame už konferencijos šaukimą. Teisybė pasakius, seimas ar konferencija galėjo įvykti jau ir pirma, ir jei taip būtų — šiandien mes būtume pilnai organizuoti ir galėtume veikti pasisakytais tikslais. Bet geriau vėliau, negu niekad.

Mūsų Susivienijimas yra Amerikos Lietuvių Tarybos nariu. Todėl prie konferencijos šaukimo prisideda ir mūsų Susivienijimas. Ir todėl mes paraginame SLA kuopas į šią konferenciją siūsti savo atstovus; siūsti reikia todėl, kad ši konferencija bus begaliniai svarbus įvykis Amerikos lietuvių gyvenime.

Mes taipgi reikiame didelio noro, kad ši konferencija būtų visais žvilgsniais pasekminga. Taipgi pasitikime, kad joje bus atstovauti visi Amerikos lietuviai ir visos organizacijos, kurioms ir kurioms rupi pagalbėti Amerikai ir Lietuvai. Ši konferencija turi suorganizuoti stiprų, bepartinį aukoms rinkti fondą, kurias tai aukas bus galima naudoti tiems reikalams, kuriuos konferencija nusistatys atlikti. Įsanksto taipgi reikėtų nusistatyti, kad šioje konferencijoje neįvyktų sriovinių susikištymų, o susiorganizuotų tik Amerikos patriotingų lietuvių bendras frontas pagalbėti Amerikai ir Lietuvai. Apie sriovines politikas, sriovinius ginčus ir visokių kitokių keblumus bus galima pasikalbėti ir pasidiskutuoti po to, kai Amerika laimės karą ir kai Lietuva bus išsilaivinta.

Sukaktis

L IEPOS dvidešimts septintą dieną sukanka dvidešimts vieni metai nuo to, kai Suvienytos Valstijos pripažino Lietuvą. Tai buvo 1922 metais. Tuomet tą įvykį Amerikos lietuviai reikšmingai atžymėjo. Ypač didelės demonstracijos buvo surengta New Yorko mieste. Plačiai apie tai parašė visi Amerikos lietuvių laikraščiai. Gražiai paminėjo ir amerikonių spauda.

Po to Lietuva drąsiau pravėrė akis ir energingiau ėmėsi atstatyti savo karų nualintą-neriotą šalį. Ji stengėsi prisikelti iš karo griuvėsių ir, kaip jauna nepriklausoma valstybė, pasivyti kitas valstybes kultūros ir progreso eigoje. Ir Lietuva atsiėkė daug. Tik vėl nelaimės: okupacija, karas ir dar viena okupacija... Lietuva vėl paversta į griuvėsius ir nualintą.

Nors šiemet sukanka dvidešimts vieni metai nuo Lietuvos pripažinimo, bet kiek tenka pastebėti — jokie, bent vieši, atžymėjimai nerengiami. O but būtų gerai tai atžymėti ir dar kartą už Lietuvos likimą vieningai pasisakyti.

Kaip nebuvo ar nebus, bet 1922 metų įvykį mes visuomet turime garbingai prisiminti ir Amerikai už geras pastangas dėkoti. Mes tikime, kad kaip 1922 metais, taip ir po šio karo Amerika Lietuvos neapleis: ji ją pripažins ir Lietuvai vėl galės savo nepriklausomą gyvenimą gyventi bei kultūros ir progreso linkmėje veikti.

Persvara Karo Frontuose

S AJUNGIEČIŲ pusėn didelė persvara matosi visuose karo frontuose. Sąjungiečiai laimėjo Afriką, jie dabar efektingai veikia Sicilijoje, kurios paėmimas neabejotinai. Po to sąjungiečiai sieks toliau. Rusija sulaukė didelį nacių ofensivą. Nemaža pasisėkimų matosi Kinijoje ir Ramiajame vandenyne prieš japonus.

Pradžioje šio pasaulinio konflikto "karo dievaitis Marsas" padaužiuko greitumu nešė "ašį" pirmyn visuose frontuose. Nešė todėl, kad "ašis" buvo pilnai karui prisirengus. Ypač buvo prisirengę Vokietija ir Japonija, nes "sekančiam karui" jos rengėsi nuo pat pabaigos praeito karo. Tuo tarpu Amerika ir Anglija "dirbo už taiką". Taikai palaikyti buvo paaukota Čekoslovakija. Apie prisirengimą kariauti Amerikoje ir Anglijoje maža tebuvo kalbos. Kitaip sakant, Anglija ir Amerika užplutos netikėtai, nelauktai ir neprisirengusios. Todėl "ašiai" ir sekėsi. Bet dabar "kortos virsta kiton pusėn": kaip Anglija su savo dominijomis, taip ir Amerika kariavimui prisirengę daugiau, negu vidutiniškai. Todėl ir vyksta karo frontuose persvara.

Kaip išrodo, tai pirmutinė bus paklūpdyta Italija, kurios žmonės nenori kariauti ypač prieš Ameriką. Po to su Vokietija ir jos mažais "prieliškais" bus daug lengviau apsidirbti. Dar po to seks Japonija. Ypač kai rusai, apsidirbę su naciiais, atidarys "trečią frontą" Tolimuose Rytuose — Japonija subliks Italijos imperijos pavyzdžiu.

Kas po to? Taika, naujas žmonijos susitvarkymas, naujas gyvenimas — utopiškas ir idealingas gyvenimas...

Bet karas dar nelaimėtas, ir nereikia nuleisti rankų padėti jį laimėti. Priešingai: dabar reikia dar daugiau pastangų, negu bile kuomet pirmiau jų reikėjo; reikia dėl to, kad karą užbaigus kogeičiausiai ir kad jame žūtų komžiausiai žmonių. Todėl visur ir visuomet reikia budėti, kol išmūs paskutinė valanda, kol pasaulis suskambės pergalės ir taikos varpai.

Apžvalga

NAUJENOS rašo apie tai, kad Hitleris "nutaręs neduoti didelės pagalbos italams. Jis ketina palikti savo partnerį Mussolini "Dievo apveizdai" ir koncentruoti savo jėgas arčiau Vokietijos", ir po to pastebi:

"Jeigu Mussolini be vokiečių pagalbos nestengs ilgai gintis, tai Ašis bus išvyta iš Grekijos ir Jugoslavijos. O tai reikštų galą Rumanijos ir Bulgarijos "kooperavimui" su naciiais. Visa pietinė Europa Hitleriui dingtų — ir kaip įsiai tuomet galėtų laikytis Ukrainoje?"

"Idomu, kad kalbos apie tariamą nacių planą "pasitraukti" iš Italijos eina gen. Franco sostinėje, Madride. Dar tik keli mėnesiai praėjo nuo to laiko, kada Ispanijos fašistų "caudille" (vadas) buvo tvirtai įsitikinęs, kad Ašis nenugalima, ir tos savo nuomonės neslėpdavo. "Po sąjungininkų pergalės Afrikoje gen. Franco ėmė abejoti ir atsisaukė į abi kariuomenas puses, ragindamas jas taikytis. O dabar įsiai, gal but, jau galvoja, kad būtų gerai, palaukus patogios valandos, pasiulyti sąjungininkams savo "talką"..."

"Diktatoriai supranta tik tai ginkluotos jėgos kalbą".

GARSAS, rašydamas apie busimą Amerikos lietuvių konferenciją rugsėjo 2-3 dd., Pittsburgh, Pa., padaro gerą sumanymą, būtent:

"Kalbant apie Lietuvos gelbėjimą, pirmoje vietoje reikia išgauti Lietuvos priėmimą Jungtinių Tautų blokan. Čia priklauso kai kuriuos už Lietuvą mažesnės šalys, kaip Albanija ir Liuksemburgas. Suprantama, kad svarbiausia kliūtis, kad Lietuva, Latvija ir Estija nėra Jungtinių Tautų bloke, yra Sovietų Rusijos pretenzijos tas šalis pasiglemšti. Visas pasaulis žino, kaip lietuviai, latviai ir estai kovoja su naciiais okupantais, nepaisydami jokių pavojų ir aukų. Tad laikas joms suteikti užpelnytą pripažinimą ir jų laisvės bei nepriklausomybės užtikrinimą".

SANDAROE rašoma:

"Bolševikai, reikalaudami, kad Lietuva būtų prijungta prie Sovietų Rusijos, remiasi garsiosios rusų carienės Katarinos žygiais. "New Masses" — bolševikų orakulas, bando įtikinti, jog tos carienės "pastangomis Lietuvos kraštas suradęs geresnę sau globą. "Nereikia daug aiškinti, kad suprasti, jog Lietuva kaip Katarinos laikais, taip ir Stalino laikais

nenori būti pas maskolius "ant burdo". Kad ir jė už kaklo pagriebę nusitempia, tai ji vis vien pabėga iš tenai".

DRAUGAS perspau s d i n a Lietuvos pasiuntinybės leidžiam Current News on the Lithuanian Situation biuletenio tas dalis, kur paliečiama Lietuvos dvi okupacijos ir kur apie antrąją (nacių) okupaciją nusakoma sekamai:

"Naujieji okupantai Lietuvos vardą visai panaikino. Ją prijungė prie vieneto, kurį pavadino Ostlandu. Jie pasielgė panašiai, kaip ir caristinė Rusija, kuri Baltijos kraštus vadino "Sievero-Zapadnyj Krajs". Tuoj įvesta nacių "naujoji tvarka". Panaikinta visokis lietuvių tautinis sąjūdis. Religijos ir kultūrinis gyvenimas persekiojamas. Vyrų ir darbininkų mobilizacija gyventojuose išaukė didelį pasipriešinimą. Biuletinis paduoda ir vėliausių žinių, kurios mūsų spaudoje jau buvo įdėtos, apie uždarumą Lietuvos universiteto, naikinimą lietuviškų knygų, dainų, etc., apie skaudžią ekonominę padėtį, krašto kolonizavimą ir visokį naikinimą".

SANDARA pacitavo žodžius iš Tilžėje 1882 metaisėjusio laikraščio Lietuviškojo Cietunga, kur, be kita ko, buvo pasakyta:

"Bet jeigu mes turime viltį, kad išliks Lietuva, tai kuom gi mes tą viltį paremiame? Visi mūsų kaimiai, jei tik primanyti, tai mūsų kalbą šluote išuotų! Vokiečiai verčia mus per savo mokyklas tapti vokiečiais. Maskoliai visais būdais nori surusinti. Lenkai gi susiriesdami tvirtina, jog turim būti jų globoje.

"Taigi nuo mūsų kaimynų nieko gero, tik blogo galim tikėtis. Tai iš kur gi laukti tikėjimo? Pirmučiausiai — ne nuo mūsų kalbos marintojų. Visą viltį, visą pagėjimą turim semti patys savo tarpe, nes jei žmogus pats sau negelbės, tai ir Dievas jam nepadės".

Po to Sandara padaro sekamą pastabą:

"Tai buvo laikai, kuomet apie Lietuvą nieko nežinojo nei Washingtonas, nei Londonas. Niekas nesvajavo ir apie tai, jog kada nors iškilis Wilsono 14 punktų arba Atlanto Carteris. Vienok ir tokiose apylostose, prieš 60 metų, atsirado lietuvių, kurie stoji į kovą už savo teises net keliuose frontuose.

"Šiandien susipratę lietuviai daro tą patį, tik jau platesniu frontu ir didesniais skaičiais".

SOCIALĖ APDRAUDA

III.

Prezidento Roosevelt'o komisija, žinoma kaip "National Resources Planning Board", pateikė šių metų kovo 10 dieną savo darbų raportą. Raportas liečia "Ameriką po Karo". Kiekvienas Amerikos darbo žmogus turėtų gerai su tuo planu susipažinti, nes jis palies visų darbo žmonių gyvenimą. Delto tas planas norima pavadinti "Carteris del Amerikos". Amerikos planas žymiai skiriasi nuo Anglijos. Anglijos planas pilnas visokių skaitlinių ir išvadų, yra daugiau panašus į gyvenimo apdraudos apskaitliavimus. Išrodo, kad Anglijos planas pilnai prirengtas del jo įvykdymo; sulig jo kiekvienas asmuo gali patirsi apskaičiuoti, kiek jis turėtų mokėti apdraudos, kad kiek ir kokiam reikalui galėtų pinigų gauti. Amerikos planas nepadaud skaitlinių, bet turi daug svarbių nurodymų. Jis yra plataus užsimojimo del pamatinų pakėtimų. Kad būtų galima prieti prie tam tikrų išvadų, reikia jame padaryti daug apskaitliavimų. Taip

kad "National Resources Planning Board" savo pateiktą planu atidaro duris planiūms diskusijoms. Visi Amerikos gyventojai gali dalyvauti. Kada kongresas pradės tą planą svarstyti — įgis davinį iš įvairių gyventojų nuomonių. Kongresas, turėdamas daug medžiagos, galės geriau orientuotis ir greičiau prie teisingų išvadų prieti.

Komisijos planas reikalauja ne tik didelio, bet ir skubaus darbo, nes turėtų būti pradėtas vykinti tuojau karui pasibaigus del daugelio priežasčių. Viena iš jų: jaunų vyrų remažiau septynių milijonų bus palikuosiuose iš kariuomenės, kurie dabar tikisi grįžti namo tuojau gauti darbų. Jiems būtų dideliu nusivylimu, jei prisieitų be darbo gatvėmis slankioti. Tik jau vykdomi planai grįžusiems kareiviams galėtų suteikti darbų. Antra, didelė dirbtuvių dalis pakeista karo darbams. Po karo tos dirbtuvės turės persitvarkyti gyventojų reikmenų išdirbimui. Tam tikslui reikės daug medžiagos ir ne-

NENAUDINGA POZICIJA

Rašo A. M. AUGUNAS

A R TAI iš neatsargumo, ar gal del negudraus įsišokimo, o gal maž net su tam tikrais, neaiškiais tikslais mūsų tautos politikoje yra buvę labai daug blogo padaryta per tulus asmenis, kurie, karts nuo karto, atsiduria į nenaudingą, ar geriau pasakius, net kenksmingą poziciją.

Kad ir daug tuo, praity, Lietuvai buvo padaryta žalos (Lietuvos istorijos lapai aiškiai tai nusako), o vis tik dar ir dabar pas mus atsiranda tokių žmonių, kurie ir vėl pakartoja istoriškas paklaidas.

Kuomet tie įsišokimai išeina viešumon ir kuomet pamatome tų asmenų veidus, tai su didžiausiu nusistebėjimu savęs klausiamo: "Kodel taip yra? Juk tie asmenys nėra ignorantai ir todėl, rodos, neturėtų save pateisinti istorijos nežinojimu ir todėl jie negali pasisakyti esą tais asmenimis, kurie negalėjo pasimokyti iš praeities paklaidų?... Atsakymų į tuos klausimus gauname, kad tie asmenys pažįsta Lietuvos istoriją ir labai gerai žino net ir apie tuos asmenis, kurie praity darė panašias klaidas, o vienok (faktas pats už save kalba) jie pakartoja tas pačias klaidas ir tuo išnaujo padroska seną, dar nevisai užgyjusia, Lietuvai žaizdą.

Todel, kad ir nenoroms, kad ir gerbiant tuos asmenis, o vis tik verste esame verčiami manyti, jog jie savy slepia kokią tai neaiškų ir netaip jau praklinų tikslą. Dar negana to, kad tokią žalingą klaidą patys papildė, bet jie dar net mums aiškina ir tikrina, kad tas esą naudinga ir Lietuvos labai reikalinga.

Aš čia kalbu apie vieną iš aršiausių klaidų, kurią mūsų geri lietuviai patrijotai pildė ir pildo, tai sebravimas su lietuviams niekad nieko gero neveliančiais lenkais. Jie netik kad bičiuliuojasi su lenkais, bet net bando vesti kokias tai "derybas" ir daro "pasitarimus" Lietuvos reikalais ir po to bando mus įtikinti, kad jie dirba Lietuvai naudingą darbą. Iš kur jau čia bus naudingas darbas, kuomet mes labai gerai žinome lenkų palinkimą prie grobimo ir valdymo svetimų žemių? Kuomet labai gerai žinome, kad lenkai visuomet norėjo, nori ir norės jei bent jau nevisos Lietuvos, tai nors dalies Lietuvos teritorijų valdyti.

Kadir aiškiai žinant viršminėtus faktus, o vis tik bandoma su lenkais bičiuliuotis ir tartis "Lietuvos labui ir gerovei"; bandoma mums tikrint, buk lenkai dabar jau yra pasimokinę ir kitaip mano; buk jie, pamatę savo klaidas, pasikeitė ir vietoje puolus ir skriaudus Lietuvą, jie dabar jau nori Lietuvai padėti ir pagelbėti. Pasakėčia mums sako, kad ir vilkas, artindamasis prie ėriuko, kalbėjęs: "Nesibijok ir nebėg nuo manęs, vaikeli; tu esi mažas ir aš matau, kad esi labai pailsęs. Eik, štai, prie manęs ir sėsk ant mano pečių — aš tave paešėsiu". Jeigu tas ėriukas būtų toks paikas ir atsisėstų ant vilko pečių, tai ir be tolimesnio aiškinimo mes žinome, kas su juo atsitiktų. Taip ir su lenkais. Tik lenkai dar aršesni už vilką. Vilkas artinas prie ėriuko tikroje savo išvaizdoje-vilkui, o lenkai artinasi prie lietuvių, taip jau vilku, tik avies kaily. Jie bando prisikalbėti lietuviams "prie savęs, žadėdami mums padėti, o paskui, tik žiūrėk, kad jie tą "susibendrinimą" ima ir išnaudoja vien tik savo pačių naudai. Lenkai visuomet buvo ir dar yra, kas liečia Lenkijos Lietuvai pagalbą, veidmainys ir todėl mes lietuvių neturime ir neprivalome jiems niekad tikėti ar tikėtis, kad jie kada nors dės pastangų ką nors gero Lietuvai padaryti. Tas mums lietuviams per šimtmečius įvairiais faktais yra įrodyta.

Vaižgandas savo raštuose labai teisingai apibudina lenkų su lietuviomis taikos norą, sakydamas: "Pasikalbėk su lenku. Jei tik sužinos, jog tu lietuvis, visados rupinsis ką pasakyti, kas reikštų jų taikos norą. Entuziazmas, kurio tai pasakojama, neleidžia paabejoti, begu tai ne paprastas dvideidis lenkų mandagumas".

Ir išties, lenkai visuomet stotasi save išdidžiais, arogantiškais ir todėl, žinoma, kaipio tokie, visuomet yra "pasiruošę Lietuvai pagelbėti".

Amžinų Lietuvos tautos priešų lenkų Lietuvai pagalba niekad neturi būti pas juos prašoma, nes lietuvių žino, kad ta "pagalba" dar niekad nebuvo Lietuvai naudinga ir todėl, galima drąsiai sakyti, kad ir nebus. Lietuviai kadir norėdami, o vis tik negali lenkams tikėti tol, kol jie, lietuvių neprašomi, nors kartą įrodys, kad jie nenori Lietuvos skriausti, o tik, išties, nori jai padėti. Tokiam įrodymui lenkai turėjo progos per dvidešimtį pastarųjų metų. Turi jie tą patią progą dar ir dabar, jei jie tik panorės ją pasinaudoti. Lenkams nieko daugiau nereikia daryti, kai tik kartą ant visados, viešai-oficialiai, per savo valdžią, pareikšti, kad jie atsisako Vilniaus ir išsižada bile kokių pretenzijų prie Lietuvos sostinės. Tai tuomet, ir tik tuomet; mūsų tautų tarpe galėtų būti draugiški ryšiai. Kol lenkų valdžia to nepadarys, tol lietuvių visuomet žiūrės į juos kaipio dvideidžius.

O yra nemaža lietuvių, kurie palinkę su lenkais "tartis". Visi jie mus lygiai stebina tokia, aiškiai nesveika Lietuvos reikalams, politika. Visų jų tikrinimai geram lietuvių patriotui negali įrodyti ar įtikinti, kad jų darbas yra Lietuvai reikalingas ar naudingas. Delto, kad lietuviai gerai žino ir pažįsta lenkus. Lietuviai žino, kad lenkai niekad nepasisulė ką nors Lietuvos labui padaryti, nematydami sau iš to naudos, arba tik taip sau veidmainiaudami. Lietuviai gerai žino, kad lenkai, budami arogantais, tuo pat kartu yra ir dideli imperialistai-grobikai ir todėl jiems netiki. Bet jie lenkai kada nors pasikeis ir pasitaisys, tai jie lengvai gaus lietuvių draugingumą. Lenkai žino, kad lietuviai labai mažai nori, o dar mažiau iš lenkų reikalauja. Lietuviai tik nori, kad lenkai kartą ant visados paskelbtų pasauliui pareiškimą, kad jie pripažįsta lietuviams tą, kas neginčijamai mums priklauso, o tuomet mes lenkijai keleriojai draugiskumu atsilygintume.

mažai laiko. Kareiviai, grįžę namo, kad galėtų patys pragyventi ir savo šeimą užlaikyti, negali laukti kol dirbtuvės atsisistatys. Be to, karo dirbtuvėms užsidarius, daugybė civilių žmonių liks be darbų. Jiems taip pat reikės suteikti darbų. Žodžiu, valdžios įstaigos tuojau po karo turi būti pilnai prisirengusios daugybę užduočių išlikti ir gyventi.

Cia pakėliau vieną-antrą klausimą, o tokių klausimų yra daug ir ateity bus dar daugiau. Šie klausimai palies visus šalies gyventojus, delto jie turi rūpėti lygiai mums visiems. Nelaukime, kad kiti už mus galvotų: patys galvokime už save, jei norime demokratią palaikyti. Apie tai bus daugiau. K. P. Gugis.

Karo Baisenybės

KUR VAKAR vaikščiojo, kalbėjosi vienas su antru, mylėjosi, linksminosi visi; kur žmonės buvo užsiėmę kasdieniniais darbais: kur namai dangų rėmė — dabar tik kruvos griuvėsių. Tarpe sugriuvusių namų matosi žmonių lavonai. Visai nekalti vaikai ir moterys šaukiasi pagalbos, kad kas juos iš griuvėsių išimtum. Naktia sau ramiai miega motina su likusiais vaikučiais — vyras išaukštas tėvynės apginti. Eskadrilė oro laivyno pradėjo iš aukštumų į miesto gyventojus barstyti baisiais "oro kiaušiniiais", kurie užkritę namą sudrasko į smulkias šmolėlius. Tai 20-to amžiaus karo vaizdas.

Karas yra baisiausia žmonijos nelaimė. Karas palieka daug našių ir našlaičių, įvaldų; pralieja kraują upes, prarja daugybę turto, sugriaua miestus, ištuština laukus, pavertė tirlaukiais.

Štai ką sako keletas mokslininkų apie karą:

"Atiduokite mums pinigų, išleistų kamarams, o mes nupirksim kiekvieną žemės kamuolio pėdą. Mes apredysime kiekvieną vyrą, moterį ir vaikus tokiais rubais, kokiais didžiutūs karaliai ir karalienės. Mes pastatysime mokyklas ant kiekvieno kalnelio ir kiekviename klony. Mes įsteigsime ir užlaikysime akademijas kiekvienam miestely; įsteigsime kiekvienoje valstijoje kolegijas ir aprūpinsime kogeriausiais mokytojais. Pastatysime kiekvienoje sakykloje atsakantį teisybės pamokslininką taip, kad šventadienio ryte vieno kalnelio varpai sveikins kito kalnelio varpus, o vietoje kanuolių griausmo gaus tik naujausios gėdynės varpą".

O mano dar priedas: vietoje tų oro laivyno bombierių ore skraidys oro angelai su geriausia chorų melodija po visą žemės kamuolį.

Gabus rusų teptorius, Vereščiginas, nupiešė kalną, susidedantį iš tukstančių nužudytų žmonių kaukuolių ir apačioje padėjo šitokį parašą: "Iš to susideda garsių kariautojų paminklai".

Garsus francūzų rašytojas, Emile Zola, savo veikalė "Kraujai" aprašo daug baisių prietikių iš karo laiko.

Vienu žodžiu, visi filozofai ir mokslo vyrai rašo ir kalba apie karų baisenybes ir

jų panaikinimą. Mes turime ir lietuvių kalboje gana daug knygų apie karus: "Kraujo Sėja" du tomai, "Niekio Naujo Vakarų Fronte", "Dieve, Pasigailėk Musų", ir kt.

Brussels, Belgijoje, šešiolikame tarptautiniame suvažiavime, kuris įvyko rugsėjo 8 d., 1910 m., Belgijos valstybės ministeris M. Bearheat pasakė, kad nežiurint į visas pastangas kariuomenės panaikinimo, pasaulis iki šiol gyvena ginkluotame režime, nuolat užlaikydamas 14 milijonų ginkluotų žmonių, kurių kasmetinis užlaikymas kainuoja vieną milijardą dolerių. Šiandien jau šimtai milijardų dolerių kainuoja.

Visokių pakraipų žmonės kalba apie panaikinimą kariuomenės.

Tarptautiskame socialistų suvažiavime Kopenhagoje, tarp daugelio kitų kalbų, buvo išnešta šitokia rezoliucija: "Nuolatinės kariuomenės panaikinimas yra sandora!"

Panaikinimas kariuomenės yra reikalingiausias daktų 20 amžy.

Karo lauke nesiskiria ar tai yra tėvas ar brolis. Faktas parodo, kad karo laike 1863 m. Suvientytose Valstijose daugely vietų tėvas užmušė sunų, o sunus tėvą. Taip gali būti ir šiame pasauliniame kare, kuomet mūsų žmonės išsiskirstę po visą žemės kamuolį.

Papludo kraujas nekaltų žmonių visame pasauly už garbę vokiečių ir jų pralaimėjimą pirmo karo 25 metai atgal. Jie pralaimės ir šį karą. Jų planai yra vergija mažosios tautos.

Kur vokiečių dora, kur jų sąžinė, kur jų mokslas, kuomet jie rįžosi sukelti tokią baisią kraujo puotą? Ar gamta leido mums genijus, kad tik pagerinti ginklus, išrasti mašinas, su kurių pagalba būtų galima nušluoti miestus nuo žemės kamuolio?

Ne, ne tam pasaulio genijai; jie yra tam, kad mes turėtume mažiau dirbti, o daugiau laiko išlėsti bei džiaugtis gamtos gėrybėmis. Mes visi esame svečiai šiame pasauly ir apie tai daug kalbėti neužsimoka.

Karas dabar yra pačiame sukury. Suvientytos Tautos jį laimės. Antraip ir gegali būti. Suv. Tautos turi žmoniškumo principą: gyvenk, kaip tau geriau patinka.

JONAS J. NIENIUS.

nimas ne mūsų ateitis? Ar galima jo kilnius siekinius slopinti?

LIOGYS (Algirdui ir Gražinai): — Aš manau geriausia būtų palikti čia tik poną Balinį ir tamstos, Algirdė, motiną. Tesikalba juodu.

BALINIS (Algirdui): — Gal malonėtum parodyti Gražinai savo naujausius kurinius? Ji jais labai domisi. (Užbaigia bus)

Našlė

TAVO ranka, krisdama žemyn, paleido mano ranką — aš likau viena... Širdies didi gėla numerino nutirpusių kelių skausmą ir aš pakilau nuo žemės, bet ko nežinau... Nors jaučiau mirtį man artimesnę už gyvastį many, bet mane ji paliko — paliko čia vieną...

Rodos parpuliūz čia šale tavęs ir užmigčiau tavo taip ramiai miegančiu miegu... Atsidusau, nepajėgiau nei žiupsnuką kvapo įtraukti į taip tuščią krutinę — suskilusios širdies skeveldros drasko jos šonus... Nieks, o nieks tas skeveldras nesurinkis ir nesudės vieton... Mano gyvenimo taurė išgerta su tavim ir juodas dugnas jau matyt...

Man gėlės žydi tik nuvysti. Per mano langą jau balsų negirdėti — tavo kedė tuščia... Kai kada pažiūrau pro langą užtiesus laukan — praeviai nusisuka nuo giliai įdubusių akių, jose jau nematyti gyvos širdies...

Taip, aš ir pirmą buvau viena; buvau viena prieš jo atėjimą, bet tada ta vienuma nebuvo taip skaudi, kurčia... Tada aš jaučiau ir žinojau, kad jis kur yra, ateis, pasitiks mane su meile, paduos man ranką ir mudu eisime ten į gyvenimo kalną... Tada vienuma buvo viltinga — man nešė gyvenimą kaip pilną taurę... Tada pamota ranka pažadino širdį... Statėm namus, nešėm ir kruvą po daiktą-daiktuką, kaip paukščiai po šapuką, lipdėm juos...

Nepamiršiu niekad, kai tau parnešiau tą mažą peleninę. Daug kartų ten mačiau tavo smilgstantį cigarečią. Taip ramu buvo ant širdies — tu namie... Dabar ten tik atšalę pelenai — su tavim viskas virsta į šaltus pelenus...

Mudviečių suneštus daiktus kiti nešasi, linksmai deda į savo namų kampus. Jie juos stato, kaip mudu kada statėm... Kiti gyvena, kad užgyventi, užsigyventi, o aš dabar kad tik pas tave ateiti — visko užteks... Kiti eina susikabinę viduriu kelio, linksmai, o aš viena pakraščiu, rodos maišausi jiems po kojų... Dienom parke alkanai žiūriu į kitų vaikus — gal paprašys kuri, kad juos vakare pasaugočiau, tai pasidžiaugčiau...

Netinku prie jaunųjų — ištėkėjusiom antros be antro nereik... Einu į kalną taip vieną vieną — aš našlė...

ONA PUCETAITE.

Prapulies Slenksty

MUSŲ kasdienis gyvenimas sudarytas iš tokių veikimų, kuriuos aplinkuma mums suteikia ir nuskiria. Bet žmogaus veikimuose randama ir tokių dalykų, kuriems reikia šiošios-tokios laisvės. Mes kai ką galime pasirinkti. Ir šioji laisvė skaitoma pamatu mūsų socialinės ir kultūrinės atsakomybės; mes galime atsakyti tik už tai, ką galime valdyti. Mes privalome žinoti, kas mūsų nuveikta, kas turi būti dar veikiamą, kad galėtume savo darbų vaisiais džiaugtis. Tai yra visų prigimta užduotis.

Bet taip nėra pas mus. Mes turime daug visokių mokytojų, bet jie yra tikri ligoniai; ligoniai ir nieko neišmokę. Jie moka koliotis, keiktis, rašyti ilgus straipsnius, kuriuose nėra jokios prasmės ir senso. Jie moka ardyti ir griauti.

Ir kasdien šitas chaosas vis aršėja. Pykdama brolis su broliu, vyras su moteria, tėvas su vaikais; buvę tikri prieteliai dabar jau nepasipajįsta... Ir kame čia dalykas? Na, tai vis "partijos", "sriovės", "principai", "nuomonės" ir kt. Savo rūšies proto ligos ženklai: ką vieni daro, tą kiti ardo ir priešiną. Tula spaudos dalis virto kokuu tai jovalu, o dar kiti laikraščiai pasikolijimų lapais.

Vadai nori pasilikti žmonės be kultūros, be mokslo ir be doros.

Kulturingesniai žmogui musų "partijų" purvyne vietos nėra ir negali jos būti. Musų jaunimas nenori ir girdėti visokių peštynių. Taip dalykams toliau einant, mes žusime.

Trys metai kaip Lietuva paversta, trys partijos pešasi už vadovybę. Tas negeras, anas nemokytas, tas sukčius ir tt ir tt.

Kada visam tam bus galas? Kada supras musų vadai? Juk kada namas dega — visi puola jį gesinti. Juk kai musų kraštas ir musų senoji tėvynė pavojui — visi turėtume, kaip vienas, veikti tą pavojų apsiginti.

Sukimės nuo pavojaus slenkščio į šviesesnį rytojų, į skaidresnę ateitį.

JONAS J. NIENIUS.

Sveikatos Skyrius

Šį skyrį, pašvęsta SLA narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos žinovams.

Musės

Rašo DR. S. BIEŽIS

KAS NĖRA tēmijęs musės vikrų bėgimą po grindis, stalą, ant maisto, blūdų? Neprotaujantį žiurint, net žmogų užkovoja valandėlei. Bet ar daug kas žino ir svarsto, ką tokis bėgijimas gali reikšti jam, jo šeimynai sveikatos žvilgsniui? Dar ir šiuose laikuose randasi žmonių, kurie šeria muses, mat iš pažiūros nebjauriausias sutvėrimėlis. Paviršutinė išžiūra gali būti graži, bet jos darbų pragaištingumą tik retas teįvertina. Kas musę pažįsta, tas jos stubon neįsileidžia.

Musės veda labai nešvarų gyvenimą. Jos perisi arklydėse, mėšluose, maisto puvenose ir visur, kur tik randa kokį puvimą, rugimą ar šiaip jau įvairiose išmatose. Vasaros laiku iš kiaušinėlio į suaugusią musę išsivystyti ima nuo 9 iki 14 dienų. Kadangi jos deda po daug kiaušinėlių, tai į trumpą laiką jų prisiveisia nesuskaitoma daugybė. Jų matysite daugiausia ten, kur žmonės nešvariausiai gyvena. Musių skaičius vasaros metu yra gera rodyklė apie linkęs švarumo. Musių spiečiai virtuvėje parodo gaspadinės menką higienos supratimą. Chicago randasi apie linkių, kur musių veik visai nėra. Musės gyvena ten, kur jos išsi-peri, nes jos toliau nenuskrenda kaip pusė mylios, nebent smarkus vėjas toliau nupučia. Mat jos mėgsta savo "tėviskę".

Kuo musės pavojingos? Jos, kaip gerai žinoma, mėgsta nutupti bile kur. Tik studejuojant jų papročius, galima susekti pasekmes. Musei nedaro skirtumo, kur ji nutupia, bet juo nešvaresnė vieta, tuo labiau mėgsta. Ji dažnai atsiranda ant žmogaus spjaudalų, kuriuose randasi pavojingų bakterijų, neretai ir džiuvos perų, kuriuos sykiu su seilėmis prarija ar šiaip jau ant jos kojų apsikabinėja. Taipgi nuskrenda ant visokių bepavandžių išmatų, kur randasi daug ligų perų. O už valandėlės, kitos, ta pati musė rioplinėja ant maisto, kurį žmonės rengiasi valgyti ir ant kurio palieka ligos perų, kuriuos sykiu su skaniu valgiu, nieko blogo nemanydamas, gardžiai suvalgai ir tuo užsikrepti vienokia ar kitokia liga. Musė kietų valgių, kaip duona ir kiti, negali ēsti, todėl ji, užsikrudus bile ant kieto valgomio daikto, truputį išvemcia, išsi-žiaugčia skysčiu iš savo pilvo, kad tuo iš-tirpius savo valgi ir paskui jau čiulpia. Šitas musės papročys yra labai bjaurus ir net nemalonu apie jį kalbėti. Gi sveikatos žvilgsniu labai pavojinga ir reikėtų tas žinoti visiems. Tokiu savo nešvariu papročiu, musė išvemcia ir palieka ant maisto daug ligų gaminančių bakterijų. Šitokis musių suterštas, užnuodytas valgis yra labai pavojingas kad ir sveikiausiai žmogui.

Kas žino musių gyvenimo budus ir iš to sekančius žmogaus sveikatai pavojus, tai tas niekad negali būti musės draugas. O pažinti musės nenaudingumas yra didžiai sveika kiekvienam. Todėl kiekvienas turėtų laikyti sau už pareigą naikinti muses visu smarkumu, nes kas jų nenaikina, tai tuos musės naikina.

Kaip aukščiau minėjau, musių didelis skaitlis yra nešvarumo rodyklė. Jų naikinimas turėtų būti tikslus ir sisteminis. Gaisras yra lengva užgesinti vos tik jam prasidėjus, o užsiliepsnojus visu smarkumu ir didžiausios bei sąmoningosios spėkos buna be vertės. Tas pats ir su musių naikini-mo klausimu: kuomet jų prisiveisia milijonais, tuomet jau nebelaikas jas gaudyti po vieną. Svarbiausia ir geriausia, tai neduoti joms perėtis, veistis, išnaikinant ar sklandžiai uždardant visas tokias vietas, kur jos randa ar gali rasti tinkamus lizdus. O tokiais lizdais yra: mėšlų kruvos, valgių atmatos, išmestos kur ēlon, įvairių atmatų atdaros blekinės (garbage cans). Atmatų blekinės reikia visuomet laikyti sklandžiai uždarytos ir valgio atmatų ar šiaip jau kokių liekanų, kurios gali rugti, puti, niekad neileisk atvirai pasilikti, kad musės galėtų ten rasti saugius lizdus. Ko negalima sklandžiai uždengti, tai geriausia apipilti ne-gesintomis kalbėmis arba kerosinu kartas nuo karto. (Su kerosinu apsieik atsargiai, nes gali uždegti savo butą.)

Taip darant visą laiką, neduos progos musėms veistis dideliais skaičiais. Ši problema yra ne vienos šeimynos, bet visos apie linkės, viso miesto. Vienas, kad ir stropiausiai pildys šią užduotį, o jei kaimynai bus apsieilėję, tai jokių pasekmių neturės. Čia reikia sutartinai dirbti, ir dirbti be paliavos. O jei kokis tinginsys ar neišmanėlis nenorėtų to daryti, tai tokis reikia priversti, kad ir pasikvietus talkon miesto sveikatos viršininkus.

Jei musių ir atsiranda, tai jau butina pareiga dėti visos pastangos neįsileisti jų stubon. Šiam tikslui jau geras papročys įsigyveno: dėti į langus dratinius sietelius, tik reikia žiūrėti, kad jie nebūtų kiauri ir kad nepasidarytų tarpų, per kuriuos musės gali lengvai įlįsti. Taipgi papirtina vartoti limpančias popieras, įvairius musėms nuodus, gaunamus gatavai sutaisytus krautu-vėse. Šitie visi būdai daug gelbsti. Čia dar noriu paduoti vieną metodą, kuris gana sekmingas ir labai paprastas naikinti muses stuboj ir apie jį: paimk vieną stiklą saldaus pieno ir sumaišyk su tiek pat vandens, o į šį mišinį įpilk didelį stalavą šaukštą formalino (kuris yra gana pigus ir gaunamas bile aptiekų), ir supilstęs į lėkštes, o dar keletą šmotukų duonos įmetęs, padėk kur musių daugiausia randasi. Musės labai mėgsta pieną ir todėl šiuo būdu galima jų daug išnuodinti. Formalinas gana nuodingas, todėl buk atsargus, kad vaikai nepalaizytų, negertų.

Vasarai Atėjus

Rašo DR. S. BIEŽIS

RAZIAUSIAS meto sezonas jau atėjo. Saulėtos dienos, šiltas, tyras oras. Gamtoje didelis sukrutimas: medžiai klostosi žalia parva, gėlės atskleidžia žiedus, gyvūnija juda, čirškia. Visiems malonus saulės spinduliai, šiltas vėjelis, švelnus lietus.

Tamsta irgi gėrėkis šiomis gamtos dovanomis. Pasprukęs nuo darbo, pamiršk valandėlei savo gyvenimo rūpesčius ir vargus: eik į laukus, į girias, į parkus, lai saulės spinduliai nudžiovina prakaitą nuo tavo antakių ir vėjas išlygina raukšles ant tavo veido. Kvėpk kodaugiausia tyro oro į savo plaučius, kvėpk kvapnius ir miškų vėjus. Gal turtai, gero gyvenimo reikmenys ir linksmybės yra tau uždrausta, bet gamtiniai smagumai yra tavo.

Išvėdink savo stubą gerai, miegok atsidaręs langus ir dažnai maudykis. Šalta maudynė labiau velytina, negu šilta. Ji padidina kraują-plaukimą į svarbesnius organus, priduoja daugiausia energijos ir gyvumo. Jauniems žmonėms ypač tas naudingas. Senesni, kurie priripatę prie šiltų maudynių, turi pratintis prie šalto vandens labai išleto. Staigi temperatūros permaina pavojinga bile žmogui. Nėra protinga kadir geram atletui perkaits staiga šokti šaltan vandenin. Už tai maudydamasis namie ar viešose maudynėse visada atsimink šiuos dalykus. Kepintis prieš saulę perilgią taipgi nėra saugu, lyginai kaip ant sykių perdaug bėgioti, žaisti ir mankštintis yra kenksminga. Norint gerai išlavinti kūną ir padidinti jo spėkas, ypač nepratusiems, išleto pratintis prie gimnastikos ir įvairių sporto dalykų. Per vieną dieną negali tap-ti stipriuoliu, kaip vieną valandą paskaitęs nelieki mokyti.

Vengk susikimšimo namie ir lauke. Pikenikai, išvažiavimai, kur daug žmonių prisirenka nutremptuose daržuose, palei dulkinus vieškelius yra peiktinos sueigos sveikatos žvilgsniui. Suprakaitavę, sudulkėję žmonės tokiose vietose stumdomi, badydami alkunėmis vienas kitą: nuvargsta labiau, negu darbe, prikėpuoja dulkių ir sykių bakterijų. Viena šeima, dvi, trys — tai ganėtinas būrelis girioj pažaišti, pasima-ginti.

Prie šios progos nebus pro šalį pasar-gos žodis apie geriamąjį vandenį išvažiavi-mo metu. Gerti vandenį iš upės, ežerėlio ar kad ir šulinio, kurio vanduo nepatkin-tas, yra labai nesaugu. Dažnai vanduo to-kiose vietose buna apkrėsta pavojingomis bakterijomis, kurios įsigavusios į vidurius pagamina rimtas ligas. Jei tikrai nežinai, ar tokis vanduo saugus ar ne, tai geriausia visiškai jo nenaudoti, jei nenori savo svei-katos išstatyti į pavojų. Praktiškiausia ir saugiausia, važiuojant į miškus, atsivešti su savim pakankamai sveiko vandens.

Nešiok šviesius, liuosus drabužius. Mo-teryš nors šiomis karščio dienomis turėtų padėti šalin korsetus. Vaikus reikia plonai aprėdyti. Tamsus drabužis sugeria daugiau šilumos, negu šviesus. Suverštas kunas ne-gali atsisėsti.

Praleisk kiekvieną valandą protingai ir naudingai, o jausies stipresniu ir sveikes-niu. Įgausi daugiau noro gyventi, dirbti ir kovoti. Sveikata veda prie didelių laimė-jimų.

Pasaulis nenori tos taikos, kuri viršija tautų nesupratimą.

Taikos karvelis žuvo diplomatų kovoje. Vieša nuomonė yra silpna dėl to, kad daug žmonių ją pareiškia privačiai.

V. J. B.

Neverkit Pas Kapą

VIENO VEIKSMO VAIDINIMAS

Parasė KAZYS GIRAITIS

(Tąsa)

VI SCENA

ONA (jeina susijaudinusi pro kairines duris): — Išvaizduokite, ponas vargoninke, pas mus atvyko naujų svečių... Einu pranešti savo poniai. Nežinau, kaip čia pasielgti, nes mano ponia šian-dien labai blogo nuotaikoj. Jai sve-čiai priimti labai nepatogu. Ir žinote, kas atvyko?

LIOGYS: — Na, o kas?

ONA: — Ogi ponas Balinis su savo dukrele Gražina.

LIOGYS (nustekęs): Taip?! Na, tai labai malonu! Nėra ko išsigąsti. Aš lyg jau-čiu, kas čia, šiuose namuose, šandien įvyks.

ONA: — Ponai svečiai jau laukia svečių kambary. Mat, nori poniai siurprizą padaryti.

LIOGYS: — Labai gerai. Su Algirdu vis-ką parengsim.

ONA: — Dėkoju jums, ponas vargoninke. Pažiūrėsiu, kas čia bus. (Išeina.)

ALGIRDAS (jeina su gaidų lapu rankoje): — Čia, ponas vargoninke, yra mano kurinys.

LIOGYS (paima lapą ir skaito).

ALGIRDAS (laukia nekantraudamas kri-tikos.)

GRAŽINA (staiga suskamba gretimam kambary malonų ir jausmingi dai-nos žodžiai. Dainai pritaria smuiku ar kitu instrumentu).

Neverkit pas kapą narsijų draugų: Kas krito kovoje, tie didvyriai. Kiekviena kova reikalauja aukų, — Laimingi už laisvę numirė...

ALGIRDAS (atydžiai, lyg stabo ištiktas, klausosi švelnios melodijos).

LIOGYS (klausosi dainos giliai susijau-di-nęs. Nuskambėjus paskutiniems dai-nos akordams, jis pakelia ranką, saky-damas: "Klausykite stebuklų, jus, mir-tingieji žmonės", — ir tokioj pozoj pa-silieka dar trumpą laiką bestovįs.)

LISKAUSKIENĖ (jėjusi, suskambėjus dai-dai į kambarį, atsirėmė lengvai siena ir išauzdinta klausėsi. Po to prabilo gi-jaudinusi):

Kiekviena kova reikalauja aukų, — Laimingi del laisvės numirė.

(Visi dainos sujaudinti sužiuro į Liskauskienę).

VI SCENA

GRAŽINA (jeina palengvai ir nedrąsiai į kambarį.)

ALGIRDAS (eina jos pasitikti ir pasveikina ją): — Sveika, panelė Gražina.

GRAŽINA (sveikindamosi reikšmingai pa-žiuri į Algirdą): — Sveikas, Algirdė!

BALINIS (jeina pasukui Gražiną. Iš keli-onės dar nenusirengęs. Sustoja tarp Al-girdo ir jo motinos. Sveikindamas): — Sveika, ponai! Džiaugiuosiu jus vis dar sveikutėlė matydamas. Jau senai norėjau čia atvykti, tik del laiko stokos negalėjau pasirįžimo įvykdyti. Ponia, labai gailiuosiu, kad sutrukdysiu jusų namų pasilaptinę tylą, kurios priežas-tis yra mums visiems labai gerai žino-ma.

ALGIRDAS (jį pertraukdamas): — Na, ir ilgokai teko mums jusų laukti!

BALINIS: — Darbai, Algirdai, darbai su-trukdė...

LISKAUSKIENĖ: — Esu labai dėkinga ju-sų dukrelei, kuri mums čia taip gražiai padainavo.

LIOGYS: — Panelė Gražina padainavo dai-ną, kuria Algirdas paguosdavo savo liu-dinčią ir amžinai nusiminusią motiną.

LISKAUSKIENĖ: — Taip, tiesa. Ši daina mane dažnai paguosdavo.

LIOGYS (Balinui): — Musų brangusai bi-čiuli! Tamsta matai šeimą, motiną ir sunų toje pačioje liudnoje padėty, kaip ir prieš daugelį metų. Tamsta matai čia nelaimingą motiną, kuri niekaip ne-gali užmiršti žuvusiojo savo gyvenimo draugo... Tamsta matai čia ir jaunulį, kuris nori gyventi, bet del jam nepa-kenčiamos namų tylos negali gyvenimu džiaugtis. Mes laukiame, kad tamsta išspręstum galutinai šią problemą...

BALINIS: — Pasistengsiu patenkinti jusų prašymą. Tikrai, aš atvykau, norėda-mas mano žuvusiojo draugo, kurį jau prieš 15 metų prislėgė pilkoji žemelė, šeimą gyvenimui sugrąžinti. Nežinau ar man misija pasiseks.

LISKAUSKIENĖ (sujaudinta): — Tik pa-likite mane ramybėje! Nesugriaukite mano gyvenimo melancholingo tylos.

BALINIS: — Ponai, argi galima tik musų pačių malonumui tiek reiklauti? Po-nia, jus perdaug norite aukų. Ar jau-

SLA Reikalai ir Veikla

Kaip Bus Su Rinkimais Ir Seimu?

Šį rudinį bus SLA viršininkų nominacijos. Kitų metų pradžioje įvyks jų ir delegatų rinkimai. Pagal konstituciją, seimas bus suauktas gegužio arba birželio mėnesį ir pereinasis seimas yra nutaręs šaukti jį Philadelphiaj.

Išrinktuosius viršininkus tvirtina seimas, todėl rinkti viršininkus ir neturėti seimo būtų nesąmonė: be seimo užgyrimo, jie negali užimti vietų.

Ar galėsime turėti seimą ateinančių metų pavasarį? Jei taip, tai šis mano rašinys gali būti atmetas be svarstymo. Man, kaip ir daugeliui kitų, seimas yra svarbus ir malonus. Kuopų atstovai išdiskusuoja ir išsprendžia visus organizacijos reikalus. Jos viršininkai praneša jiems apie savo atliktus darbus ir apie organizacijos padėtį. Yra progos pasimatyti su žymiausiais lietuvių darbuotojais. Kągi jau bekalbėti apie seiminius parengimus, rengėjų svetingumą ir progų pabuvoti svetimame mieste. Bent man visi delegatai, be sriovinių pasiskirstymų, yra brangūs žmonės dar sykį pasimatyti ir pasikalbėti.

Seimo aš noriu, ypač Philadelphiaj, iš kur buvo paskelbta Sąjūnyto Amerikos Valstijų nepriklausomybė. Manau, visų kuopų atstovai nekantriai laukia busimojo seimo.

Bet ar jis galės įvykti numatytu laiku?

Prisiekta paabejoti. Kadangi visuose miestuose viešbučiai ir kitos gyvenamosios vietos yra perpildytos, reikėtų pasiteirauti, ar bus vietos delegatų apsigyvenimui. Iki busimo birželio karas vargiai baigsis. Jis gali būti pačiame įsisiubavime. Tuomet ir nebūtina transportacija gali būti suvaržyta arba ir sustabdyta. Jau kuris laikas, kai vyriausybė prašo nereikalingai nekeiliuoti, prašo seimui ir konvencijai atidėti. SLA, kuris visomis pastangomis remia vyriausybės pasirojimą karą laimėti, neturėtų būti kerišas. Apsigyvenimo ir transportacijos kėblumai ir bent poros ar trejeto šimtų dirbančių žmonių pasitraukimas iš darbo savaitės laikui gali sudaryti problemą.

Man regis, kad prie seimo reikia ruošti: pasitikiama, kad jis įvyks, bet reikėtų įsikišti būdų ir kelių, kas daryti, jei busimas seimas negalėtų įvykti skirtu laiku. Ar nebūtų išmintinga, jei dabar Pildomoji Taryba, referendumo keliu, atsiklaustų kuopų, kada šaukti busimą seimą, jei jis negalės įvykti birželio mėnesį. Ar laukti kol karas pasibaigs? Ar Kontrolės Komisijai pavestį patogų momentą seimui surasti? Ar kreiptis į Pensilvanijos Apdraudos Departamentą ir jo patarimu vadintis?

Dabar, o ne kada nors vėliau, seimo reikalu turėtų būti pradėta rūpintis.

DR. A. MONTVIDAS,
SLA Įstatų Kom. pirm.

S.L.A. Kuopų Veikla

Norwood, Mass.

Pranešimas SLA 131 kuopos nariams

SLA 131 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyko liepos 6 d. Pirmininkui nepribuvus, susirinkimą atidarė ir vedė vice pirm., J. Peža.

Protokolas skaitytas ir priimtas, kaip užrašytas.

Komisijų raportai tapo priimti vienbalsiai. Valdybos raportai. Fin. sekr. nusiskundė, kad jis susirinkimuose labai retai gali dalyvauti iš priežasties ilgų valandų darbo ir su pakaitomis ("shifts"), tokiu būdu pasitaiko netikslumų tarpe kuopos ir Centro knygų, ir tada turi pėsčėti su Centru sukorrektuoti savo knygas bei susirašinėti su Centru. Jis gavo nuo SLA sekr. dr. M. J. Viniko ir iždin. K. Gugio laiškus, kad klaidos ištaisytos ir knygos esą tvarkoje.

Kaip valdyba, taip ir eiliniai nariai nusiskundė, kad iš priežasties ilgų valandų su pakaitomis darbu negali dalyvauti susirinkimuose. Po plačių diskusijų, prieita išvados, kad reikia keisti susirinkimų dieną ir laiką, kad būtų prieinama dalyvauti susirinkimuose.

Byvo įnešta, paremta ir vienbalsiai nutarta susirinkimus laikyti pirmame sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 valandą popiet, toje pačioje vietoje — Lietuvių Svetainėje. Todel visi SLA 131 kp. nariai įsitęmykite, kad sekantis susirinkimas jau įvyks rugpjūčio 1 d., 2 val. popiet, aukščiau minimoje vietoje, ir visi skaitlingai dalyvaukite, nes laikas

visiems patogus. Nepamirškite užsimokėti duokles, kad ne liktumet suspenduoti.

Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 131 kuopos, nes dabar laikas apsirūpinti prekių ir gyvasties apdrauda; sakau dabar, tai yra laike SLA Ketvirtu Vajaus. Matykite organizatorių Pr. Mučinską ir A. K. Neviacką. Jie jums pagelbės prirašyti naujus narius prie SLA 131 kuopos ir parinks tinkamus skyrius sulig amžiaus ir stovio.

Pr. Mučinskas,
SLA 131 kp. sekr.

Ansonia, Conn.

IS SLA 66 kp. susirinkimo

Liepos 11 d. lietuvių parapijos salėje buvo SLA 66 kuopos susirinkimas, kurį vedė pirm., S. Bujanauškas. Atlikta visi prirašti reikalai. Iždo globėja, V. Barštienė, išdavė raportą iš peržiūrėjimo kuopos knygų. Taipgi paaiškėjo, kad sirgę dvi narės jau pasveiko, tai dabar visi nariai yra sveiki.

Šis susirinkimas buvo trumpas savo eiga ir narių mažai atsilankė, mat vasaros šiluma laike nariai nelabai nori susirinkimuose būti; kiti net reikiškę pagėdavimą, kad vasarą susirinkimų nelaikyti. Bet reikia pastebėti, kad yra žinoma, jei kurios kuopos kada sustoja susirinkimus laike, tai kuopa silpnėja. Todel reikia susirinkimus laikyti, juos lankyti ir kiek galima judėti, nes upely ir vanduo bėgantys būna švaresnis, negu kur supiltas stovi. Korespondentas.

Pittsburgh, Pa.

SLA 40 kuopos auklėtinis

Kazys Kauspėda

Čia telpa SLA 40 kuopos nario Kazio Kauspėdo paveikslas, kuris dabar yra karinė tarnyboje su II lt. laipsniu. Kazys yra vienas iš SLA 40 kuopos auklėtinų, nes nuo vaikystės iki 16 metų jis buvo vaikų skyriui, o sulaukęs 16 metų, kad ir sunkiais depresijos laikais, su tėvo pagalba persikėlė į suaugusių skyrių kur ir dabar yra. Lutenanto laipsnį šis jaunuolis pasiekė per savo gabumą, pasirizimą ir energiją, nes karinę tarnybą jis pradėjo paprastu kareiviu.

SLA 40 kuopa turi gražų būrį jaunimo, iš kurių didžiulė, kaip ir Kazys, yra kuopos auklėtiniais, kiti prisigėję jau suaugę, bet be išimčių visi yra gražiai atsižymėję kuopos veikime, moksle ir darbuose. Šiuo tarpu 8 yra karo tarnyboje, iš kurių 3 lytuanantai, kiti su žemesniais laipsniais.

SLA 40 kuopos visi nariai yra pilnai užsimokėję į kareivių Fondą ir net niekas ne traukimo nekėlė, už ką irgi kreditas priklauso tiek kuopos seniems nariams, kiek jaunesniems su auklėtiniais ir dabartinei vadovybei. Tas reikiška, kad SLA 40 kuopa netiktai mokėjo ir sugebėjo jaunimą auklėti ir pritraukti prie SLA, bet dēda pastangas ir išlaikyti juos organizacijoj, trokšdami ir linkėdami visiems savo nariams kuogeriausių pasekmių su laimėjimais, kad greitai ateitų vėl visi ramiai kartu galėtume gyventi ir dirbti.

Prie sekančios progos parąšysiu apie kitus mūsų kuopos jaunuosius narius-res.

SLA 40 Kp. Narys.

Detroit, Mich.

IS SLA 352 kp. susirinkimo

SLA 352 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko liepos 4 d. Kadangi pirmadienį liepos 5 d. buvo oficialiai švenčiama S. V. nepriklausomybės diena, tad per dvi dienas švenčių daug šios kuopos narių išvažinėjo, todėl susirinkimas buvo skijtas ir tęsėsi tik 30 minutų. Vienok apkalbėta bėgantieji reikalai.

Mūsų organizatorė, sesuo B. Kebaitienė, turėjo vieną apilkantę, t. y. Marijoną Sims — vietinio ir vienatinio akių daktaro, J. J. Sims, moteris. Ponia Marijona Sims šiuo laiku daug darbuojasi Amer. K. Kryžiaus lietuvių moterų vienetė ir kitose demokratinio nusistatymo lietuvių draugijose. SLA 352 kuopos veikėjams yra labai malonu priimti į šią kuopą tokią veikėją, kaip ponia Marijona Sims. Mėsa tikimės, kad Marijona, tapus S. L. A. nare, neatsisakys patarnauti ir šiai didžiulei organizacijai.

Dr. J. J. Sims yra senas S. L. A. narys, virš 15 metų Detroitė praktikuoja savo profesijoje — gydo akis ir kurtus, o ypač vaikūčiams, pritaiko akinius. Tai rimtas žmogus, mažai save garsinasi, bet dalyvauja kiekviename svarbesniame lietuvių paren-

Atsišaukimas į Wyoming Klonio Lietuvius

Wilkes Barre, Pa. — Kaip kasmet, taip ir šiemet SLA septintas apskrities rengia milžinišką išvažiavimą-pikniką, kuris įvyks sekmadienį, liepos 25 d., San-Souci Parke. Piknike, kaip ir visuomet, bus gėrimų, užkandžių ir muzika. Be to, bus išpildyta kalbų ir muzikalių programų. Kalbės: County Commissioner Herman Kersteen, buvęs SLA prez. S. Gegužis, buvęs Rymo Katalikų Susivienijimo sekr. Juozas B. Šalunas ir Vienybės red. Juozas Tysliava. Dainuos ponas ir ponia Podžiūnai. Smuikuos ir dainuos panelės Kuprutės. Pianu skambins panelė Migrarytė. Bus ir kitokių pajavirinių. Programas prasi-dės 4 val. popiet.

SLA septintas apskrities visuomet surengia šaunius parengimus: balius, bankietus ir išvažiavimus-piknikus. Nerei-

kia abejoti, kad ir šis nebus bent kuo prastesnis; priešingai: šis išvažiavimas bus vienas šauniausis, ir todėl kviečiame visus Wilkes Barre ir apilinkės SLA narius bei bendrai lietuvių koskaitlingiausius atsilankyti. Užtikrinu, kad visi busite užgėdinti. Juk turėsime progos pabuvoti tyrame ore, pasiklausyti gero programo, pažūkandžiausi, pasivašinti ir pasimatyti su savo draugais, pažistamais bei mūsų organizacijos veikėjais.

Sekmadienį, liepos 25 dieną, ne vienas Wyoming Klonio lietuvis neprivalėtų būti namie: visi turėtų atsilankyti į SLA septinto apskrities milžinišką išvažiavimą-pikniką.

Pasimatysime SLA septinto apskrities išvažiavime liepos 25 dieną!

M. Kupris,
SLA 7 apskr. pirm.

gime ar istoriniamhe paminėjime.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 1 d., 1 val. popiet. Bus apkalbama apie rengimą metinio kuopos balius. Prašome narius skaitlingai lankyti kuopos susirinkimus.

J. Overaitis, koresp.

Toronto, Canada

IS SLA 236 kuopos veiklos

Pirm, negu pradėsiu mėnesinę kuopos korespondenciją, noriu pasiaiškinti. Del praeito mėnesio "tylos". Po birželio mėnesio susirinkimo, parašiau koresp. ir dar pridėjau vieno aplikanto amžiaus liudymą — išsiunčiau New Yorkan. Po trijų savaitių gatau atgal savo "locna" ranka užrašytą voką, išmargintą su apie pusztiniu įvairiaspalvių antspaudų. Viena jų sako: nepriklausio šion stotin, kita kad nepriklausio kiton, trečia kad pasiųsti atgal siuntėjui, o dar kita primena, kad daugiau šio voko nenaudoti ir tt. Taigi dabar siunčiu dviejų mėnesių korespondencijas kartu.

Birželio 14 d. įvyko kuopos susirinkimas. Tai buvo pirmas vasaros susirinkimas, atliktas pirmadienio vakare, vietoj kad sekmadienį popiet.

Įvairūs reikalai ėjo taip sklandžiai, kad susirinkimas buvo atliktas per pusę valandos. Zinau, kad tai niekam neįtikėtina, kad taip buvo ir štai kas per tą pusvalandį atlikta: susirinkimo atidarymas ir dienotvarkės skaitymas, protokolo skaitymas ir priėmimas su maža pataisa, iždininko raportas, paliudijimo įteikimas jaunuoliui Algirdui Šimoniui, kuris persikėlė iš vaikų skyriaus į suaugusiųjų skyrių; organizatorių perstatė du naujus narius Salimėją ir Algirdą Pundžių, kurie tik šį pavasarį persikėlė iš Montrealo į Toronto nuolatiniame apsigyvenimui. Ponia Pundžiai pasižymėjo kaip patriotiniai lietuviai ir visuomenės veikėjai, tai mums yra labai malonu tokių narių susilaukti. Tikimės, kad nepoigo ir jų Aldutė įeis į mūsų mažamečią šeimą.

Toliau parengimo komisijos vardu, raportavo Adomas Kanutis. Jis pranešė, kad Motinos Dienos paminėjimas buvo pasekmingas ne tik gražiū programai, bet dar liko ir pelno \$11.60. (Nors įžanga buvo tik su sidabrine auka, nes mums su provincijoj sekmadienį bilietus pardavinėti draudžiama).

Be to, A. Kunutis padėkojo visiems prisidėjusiems prie surengimo, o ypač vaikūčiams, kuriuos esą buvo lengviausia gauti; jie su mielu noru pakvietimą priėmė ir gražiai pasidavė.

Tolimesnis rengimo komisijos planas, surengti gegužinę. Linkime jiems gero pasisekimo!

Po to, susirinkimas ėjo prie pabaigos, nes šiltas oras viliojo visus lauk.

Dainos Ratelis

Bet moterys nesiskirstė po SLA kuopos susirinkimo, jos nutarė turėti "Dainos ratelio" pasitarimą. Šiame pasitarime turėjome garbės gauti dvi naujas nares: Salimėją Pundžiūnienę ir Kotriną Skimulienę.

Šis Toronto lietuvių ratelis, susitvėręs Kanados Raudonojo Kryžiaus pagelbai ir jo narės jau daug ta linkme yra pasidarbavusios. Jos siuva, mezga, kerpa ir t. p. Praeitą rudinį, ratelis turėjo parengimą, iš kurio, gautą pelną, \$63.00, įteikė K. R. Kryžiui, per savo darbo kambarį, 4 Albert St.

Šį pavasarį kilo sumanymas suruošti šokių su lioterija ir užkandžiais. Sumanymas buvo įvykdytas birželio 5 dieną ir visą gautą pelną, sumoję \$40.00, ratelis pasiuntė K. L. Tarybos Moterų Sekcijai, lietuvių kareivių Kanados kariuomenėje fondan, iš kurio montrealietės pasiųs kariamam dovanėles.

Keli mėnesiai tam atgal, moterys nutarė numegzti vilnonę antklodę ir ją padovanoti K. R. Kryžiui. Darbas buvo tuojau pradėtas ir visi kvadrėliai jau numegzti, tik juos reikia susiūti ir turėsime kitą gražų bendro darbo pavędį.

Ateinantis Moterų Ratelio suėjimas įvyks pas iždininką O. Indrelienę, 202 St. Claren, liepos 23 dieną, penktadienio vakare apie 8 val. Visos narės ir prijaunčiosios tokiame veikimui, prašomos atsilankyti.

IS liepos mėnesio susirinkimo

Liepos 12 dieną įvyko SLA 236 kuopos mėn. susirinkimas. Narių atsilankė nedaug, nors del karštos dienos tai ir nevisai mažai, o kai kiekvienas atnešė po kelias knygeles del mokesčių išlyginimo, tai finansų raštininkei ir visai geras darbymetis buvo.

Kadangi pirmininkas, A. Frenzelis, turėjo tą vakarą dirbti, tai susirinkimą vedė vice pirm. L. Vekteris.

Šį mėn. susilaukėme net trijų ligonių, tai Br. Dubauskienė, Pavilonis ir Patkus. Pavilonis turėjo apendicito operaciją ir gulį St. Michael ligoninėje, o antrieji du ligoniai kiek lengvesnių ligų paliesti. Linkime, kad iki kito susirinkimo visi ne tik sveiki, bet ir stiprūs jaustųsi.

Organizatorius šį mėnesį naujų narių neturėjo. Pare-

gimo komisija dar vis rūpinasi gauti vietą del gegužinės ir galimas daiktas, kad bus gauta pradžioje rugpjūčio mėnesio.

Vasaros karščiuose visi pavargę ir šušilę, nenori daug ateitim rupintis, palieka sumanymus vėsesniam orui ir del to mūsų susirinkimas vėl greitai baigėsi.

Ateinantis, t. y. rugpjūčio mėn. susirinkimas įvyks rugpj. 9 dieną, 8 val. vakare, priras-toj vietoj — 404 Bathurst St. Visi nariai prašomi pasistengti atsilankyti, apsimokėti savo mokesčius dažniau, kad mūsų raštininkei nereikėtų atviru-kuos taip dažnai siuntinėti su paraginimais. Juk mes visi žinome, kad jai niekas už tai neatlygina; ji turi pakankamai darbo suvesti mokesčių lėpą, neskaitant, kad kiekviename susirinkime praleidžia mažiausia pora valandų mokesčius priimdama ir knygeles žymėdama.

Antra, neapsimokėdami laiku, mes pastatom patys save pavojun, nes galime būti suspenduoti ir, nelaimėi ištikus, negausime pašalpos. Taigi brangūs broliai ir sesės pasistengkite kitiems palengvinti ir patys save apsaugoti nuo nemalonumo.

M. F. Yokubynienė,
SLA 236 kp. koresp.

Waterbury, Conn.

IS SLA 11 kp. susirinkimo

SLA 11 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko liepos 1 d. Susirinkimą atidarė ir vedė pirmininkas, J. Trečiokas. Toliau protokolų sekr. J. Zemantauskas perskaitė protokolą iš praeito susirinkimo, kuris tapo priimtas.

Skaitytas laiškas nuo Centro sekr., M. J. Viniko. Pranešė, kad suspenduojama kareiviams mokėti duoklės.

Finansų sekr., p-lė Helen Tareiliūtė, išdavė finansinę atskaitą.

Toliau buvo pranešta, kad iš gyvųjų tarpo atsiskyrė Emilija Dumšienė. Pirm., Trečiokas, paprašė, kad nariai atsisotijimu atiduotų paskutinę pagarbą.

Vėl svarbus pranešimas del SLA 11 kuopos narių, kad sekantis mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 7 d., 103 Green St. Atidėjimo priežastis del mažai lankymosi į susirinkimus narių. Taigi gerbiamieji nariai, malonėkite nepamiršti spalio 7 d. ir pasižymėti ant kalendoriaus tuojau, kad nepamiršumet.

P. Motiečius, koresp.

Nashua, N. H.

IS SLA 331 kp. susirinkimo

SLA 331 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko liepos 3 d., Amerikos League kambariuose, 171 Main St. Nors ir šiltam orui esant, visgi dauguma narių nepatingėjo atvykti į susirinkimą.

Išklausa raportai, kurie buvo priimti. Ypatingai buvo dėmėtasi leidžiamu išlaimėti Karo Bondso \$25.00 eiga, kas sudarė gana linksną nuotai-ką.

Baigus einamuosius reikalus, buvo traukiamas, ką atliko mūsų kuopos jauna narė Angella Bunevičiūtė. Laimės No. teko J. W. Zaleckui, 30 Wilson Ave., Northampton, Mass., ir ta proga buvo padėkota tikietai platintojams ir rėmėjams, kurių dėka tas buvo galima įvykdyti.

Laikė SLA Ketvirtu Vajaus ir mūsų kuopa neatsilik naujų narių prirašyme. Tuo tarpu jau yra gauta 3 nariai ir kaip iš kuopos organizatoriaus pareiškimo matosi, tai šie nariai nėra paskutiniai.

A. Ulčikas,
SLA 331 kp. pirm.

Wilsonville, Ill.

A. a. Andrius Luomanas,
SLA 293 kuopos narys

Birželio 12 d. nelaimingai žuvo SLA 293 kuopos narys, a. a. Andrius Luomanas, kuris prigrėdė tvenkinį prie anglų kasyklų.

Velionis buvo pavienis ir su visais gražiai sugyveno. Pali-ko kelis šimtus dolerių turto. Artimų giminių šioje šaly neturėjo, tik vieną pusbrolių, kuris gyvena Detroit, Mich., kuris dalyvavo laidotuvsė.

A. a. A. Luomanas paėjo iš Lietuvos, Daukniunų kaimo, Kauno rėdybos, Penki metai atgal velionis Andrius turėjo sunkią tulžies operaciją, kas gali būti paveikė į jo sveikatą, nes kai kada jausdavo galvos svaigimą ir tai gal pris-kubino jo mirtį.

Velionis taigpi prigulėjo ir prie LDS 130 kuopos. Abidvi kuopos nupirko po gyvų gėlių vainiką ir dalyvavo laidotuvsė. Taigpi abiejų kuopų nariai nešė karstą.

Ilsėkis, drauge, Dėdės Samo žemėlėje. M. Batutis.

Per Radio Pasakyta Kalba

Liepos 11 d., iš WORL radio stoties, Boston, Mass., pasakyta sekama kalba:

Brangūs broliai ir seserys lietuviai, gyvenanti Massachusetts valstijoje: Susivienijimo Lietuvių Amerikoje antras apskrities ir vėl kreipiasi pas jus per šią radio stotį, kviedamas visus geros valios besiskirtumo pažirų lietuvių ir lietuvių prisirašyti prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, nes dabar yra vėjus ir yra geriausias laikas įstoti į Susivienijimą.

Prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje galima prisirašyti nuo vienu metų iki šešiasdešimties metų ir sumai nuo \$100 iki \$5,000, ir į pašalpos skyriaus nuo 16 iki 50 metų, gaudant savaitinės pašalpos nuo \$6 iki \$12.

Jau 57 metai praėjo, kaip buvo suorganizuotas SLA ir per tą laiką jau išmokėjo iš pomirtinių ir pašalpos skyriaus suvirš \$4,000,000. Dabar SLA turi turto virš \$2,000,000 ir yra tikrai saugūs apsidrausti save ir savo visą šeimą Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Geriausias laikas apsidrausti, tai dabar, kol dar nėra pervėlu. Es patariu matyti tuojau vietinių kuopų organizatorių, kurių yra beveik visose lietuvių apgyventose kolonijose. Bet jei negalėtumet greitai surasti vietinių kuopų organizatorių, tai kreipkitės pas apskrities organizatorius: A. Kraučialis, 10 Sterling St., Worcester, arba pas A. J. Namaksy, 414 Broadway, So. Boston, Mass.

A. J. Namaksy,
SLA 2 apskr. organiz.

Dar Daugiau Vajaus Organizatorių

Pastaruoju laiku SLA kuopos Centre užregistravo dar šiuos organizatorius:

87 kp., Omaha, Nebr.:
A. Matulaitis,
3615 T Street.
Mrs. T. Akomienė,
5042 So. 36-th St.
342 kp., Easton, Pa.:
S. Zansitis,
1205 Chidsey St.
364 kp., Chicago, Ill.:
Robert Armoska,
3709 W. 61-st St.
7 kp., Pittston, Pa.:
A. Galinskis,
123 N. Main St.

Maisto Problema Suvienytose Tautose

Veik metai atgal kai kuriuose mūsų laikraščiuose rašiau ir iškėliau mintį, kad anksčiau ar vėliau Amerika ir kitos tautos šiandien kartu kariaujančios prieš „ašį“ susidurs su maisto ir badaujančių tautų maitinimo problema. Gaila, kad mano tas rašinys nepateko į angliską spaudą, kas būtų paraginę mūsų „proto vyrus“ anksčiau susirūpinti tuo reikalu. Tik ką seniai pasibaigė trukusi keletą savaičių Maisto Konferencija Hot Springs, Virginia valstijoje, kurioje dalyvavo ir svarstė tautų maitinimo problemą dabar ir po karo net 44 tautų atstovai. Konferenciją šaukė ir jai vadovavo Amerikai, kaippo šalis, kuriai ant pečių kluva kariaujančių ir badaujančių tautų reikalas.

Dar praeitais metais didesnis maisto ir kitų pragyvenimo produktų racionavimas buvo tik planuojamas. Šiandien jau tas realybėje. Mėsa, sviestas, taukai, čokoladas, kakao, saldumniai ir kitos pragyvenimo reikmenys šiandien parceluojamos knygutėmis. Likėrių, vynų, alaus ir skanumynų gamyba žymiai sumažinta. Juk esame kare, valstybė deda bilionus dolerių ir aukėja gyvybes karo laimėjimui.

Dar praeitais metais didesnis maisto ir kitų pragyvenimo produktų racionavimas buvo tik planuojamas. Šiandien jau tas realybėje. Mėsa, sviestas, taukai, čokoladas, kakao, saldumniai ir kitos pragyvenimo reikmenys šiandien parceluojamos knygutėmis. Likėrių, vynų, alaus ir skanumynų gamyba žymiai sumažinta. Juk esame kare, valstybė deda bilionus dolerių ir aukėja gyvybes karo laimėjimui.

at prabanginiai dalykai bei puošmenys lieka tik antraeiliai ar net pašaliniai dalykai. Svarbu juk yra tik maitinti žmones ir šalies gyventojus, reiklia išlaikyti jų sveikatos lygmenį ir stovį. Žmogaus kunas reikalauja gyvybei palaikyti ir egzistuoti tam tikro kiekio maisto ir vitaminų. Fronte kariaujantieji vyrai turi būti itin geriau maitinami bei apginkiami, kas svarbu yra palaikyti kariaujančių dvasios upą ir gerą stovį. Silpstant kunas negali juk būti geru kariautoju. Silpsta kunas, silpnėja ir žmogaus dvasia, kas nupuldo asmens atsparumą ir moralę.

Amerika, kaip turtingiausia šalis pasaulyje, pagamina daug pragyvenimui reikalingų dalykų ir išdirba didžiausią nuosimtį pasaulio rinkoje maisto gaminių ir produktų. Kaip vyraujanti šalis šiame kare, ji rįstasi maitinti dabar ir dar po karo tula laiką tautas, kurios šiandien žiuri bado šmėklos akimis. Kinija, kelių šimtų milijonų tauta, kariaujanti su Japonija jau 7 metus, šaukta šaukiasi maisto ir medžiaginės pagalbos. Kinijos tauta nepajėgia, ypačiai dabartinio karo metu, išmaitinti savo žmonių. Jos žemės ūkio gamyba gana žemame stovy palyginus valstybės didumą ir gyventojų skaičių.

Greikios gyventojų bado pasekos tiesiog pasibaisėtinos. Turimais daviniais, badaujančiųjų greik mirties nuosimtis gana didelis. Amerika turėjo suteikti skubią maisto pagalbą Kinijai, kad tauta neišnyktų. Ten pasiūsta tukstantai tonų javų, mėsos gaminių, maisto gaminių dėžutės, drabužių ir daug medikales pagalbos.

Kitos, 18 tautų, nešančios Vokietijos užkariavimą ir junga, irgi reikia maitinti. Vokietija užgrobusi tas šalis, pirmausiai pasirūpino atimti iš gyventojų maistą, drabužius ir pragyvenimo reikmenų atsargą. Anglija taipgi reikalauja šalia ginklų ir karo reikmenų paramos, maitinimo. Viena Anglija šiandieninėje padėtyje neišstengia išmaitinti savo žmonių ir joje esančių pagalbinių.

Reikia turėti minty, kad Amerika turi ir savo 130,000,000 pilvų... Amerikos žmonės prast geriau valgyti, negu europiečiai. Be viso to, juk reikia maistas vysti mūsų vyrams, kurie šiandien išsklaidyti viso pasaulio ruožė rįstasi greičiau ir sėkmingiau laimė-

ti šį nuožmųjį karą. Galimai, kad Amerikos kariuomenė netrukus sieks iki dešimties milijonų vyrų, o juos pavalgydinti, apginkinti ir palaikyti yra milžiniškas ir sunkus darbas.

Karas nėra vien ginklais laimimas. Karas kariaujamas ir strateginiai vedamas įvairiais frontais ir gyvenimo reikmenų procesais. Kaip svarbu yra paminėti gerų ir daug įvairių rūšių ginklų, laivų bei submarinų, tuo svarbiau yra tuos ginklus valdanti bei gaminanti žmonės maitinti, jų gyvenimo pareiklavimo lygmenį ir sąlygas išlaikyti. Kariauja ginklas, kariauja žmogus, kariauja ir maistas. O jis yra svarbus įrankis karui laimėti ir jį laimėjus palaikyti žmonių gyvybes. Štai kodėl maisto problema yra tokia svarbi ir svarbi karo eigoje. Nebus maisto

— nebus kam ir kariauti. Palyginus taikos metą, šiandien visa civilinė gamyba yra sumažėjusi nuo 35 iki 42 procentų. Viskas daugumoje pavirsta karo gamybos reikams. Žemės ūkio reikalas atsisistojo svarbioje karo laimėjimo vietoje. Todel dabar dedamos visos pastangos maisto žaliavų ir reikmenų gamybą palaikyti didelėje aukštumoje. Gerinami ir tobulinami ūkio darbų padargai, siunčiama daugiau darbininkų, žaliavos gaminimas skubiai varomas pirmyn. Maisto atsargos reikia turėti ir karui pasibaigus. Reikia valgyti mums patiems ir žiūrėti, kad gyvybe egzistuoti ir mūsų šiandieniniai sąjungininkai.

Štai kodėl šiandien tamsta einate į maisto krautuvę su knygtute. Bet nerugok, nepyk. Yra tam svarbi priežastis, o mažiau kiek pavalgius, sveikata nenukentės.

Kareivis Petras Juknys.

Kinija – Šeši Metai Karo

Sis straipsnis apie Kiniją yra pirmas iš serijų apie Suvienytas Tautas. Šiuos straipsnius pagamino Suv. Tautų Informacijos Taryba, ir jie bus išleisti svetimų kalbų laikraščiams Suv. Valstijose per Office of War Information.

Kinija, kuri kariauja ilgiau, negu bile kuri alijantų valstybė, baigė savo šesť metų, karo liepos 7 d. ir pradeda septintą. Šeštasis metas karo buvo jai sunkiausias, bet jis baigėsi su militarine pergale Kinijai ir stipriai pasirijimu Kinijos žmonių.

„Tai yra kaip paruošimas vietos namui, pastatymas to namo, apsidinimas darželio, nuėmimas javų ir sulaikymas didelio gaisro tame name, viskas tuo pačiu laiku“, nesenai pareiškė Kinijos mokslininkas iš Chungking.

Su visais keliais, kurie jungė ją su alijantais, uždarytais, apart mažučio orlaivų kelio, Kinija turėjo tęsti savo kovą praeitais metais su mažesne medžiagine pagalba jos karo pastangai nuo pasaulio, negu kada nors gavo. Ši blokada, kuri sekė pagrobimą Hong Kong, per kurią vietą daug reikmenų ir milžiniška finansinė parama eidavo karo pradžioje, ir nukirtimas Burma keliu, netekus Burma — tikrai suardė ekonomiją šalį ir infliacijos pradžia pasirodė. Ir tai privertė Kinijos žmones dar sunkiau dirbti, kad palaikyti karo produkciją namie.

Su šiais pridėtais sunkumais, jei Kinija tik būtų atlaikiusi priešą net ir su militariais pralaimėjimais, būtų buvę metas progreso. Bet ji daug daugiau atliko šitame šeštame karo mete ir ji vėl parodė savo galybę, kaip tauta, ir savo pasirijimą įveikti „ašį“.

Karo frontai

Militariniam fronte, metas prasidėjo ir baigėsi su laimėjimais Kinijai ir jos alijantams. Praeitų metų liepos 7 d. kiniečiai atakavo priešą svarbias pozicijas 500 kilometrų fronte Chekiang ir Kiangsi. Japonai ką tik atsigavę iš smugio, kurį jiems davė Doolittle užpuolimas, pradėjo kovą gegužio mėn. Jie apėmė centrinę ir vakarų dalis Chekiang, tikslu sunaikinti busimais alijantų oro bazes Kinijoje. Per du mėnesius jie paėmė kelis svarbius miestus, tarp jų Kinkwa, Lishui ir Chuhsien, ir jie laikinai kontroliavo Chekiang-Kiangsi

Reikia turėti minty, kad Amerika turi ir savo 130,000,000 pilvų... Amerikos žmonės prast geriau valgyti, negu europiečiai. Be viso to, juk reikia maistas vysti mūsų vyrams, kurie šiandien išsklaidyti viso pasaulio ruožė rįstasi greičiau ir sėkmingiau laimė-

Su šiu metų liepos 7 d. tikimasi kitos svarbios pergalės

— nebus kam ir kariauti.

Palyginus taikos metą, šiandien visa civilinė gamyba yra sumažėjusi nuo 35 iki 42 procentų. Viskas daugumoje pavirsta karo gamybos reikams. Žemės ūkio reikalas atsisistojo svarbioje karo laimėjimo vietoje. Todel dabar dedamos visos pastangos maisto žaliavų ir reikmenų gamybą palaikyti didelėje aukštumoje. Gerinami ir tobulinami ūkio darbų padargai, siunčiama daugiau darbininkų, žaliavos gaminimas skubiai varomas pirmyn. Maisto atsargos reikia turėti ir karui pasibaigus. Reikia valgyti mums patiems ir žiūrėti, kad gyvybe egzistuoti ir mūsų šiandieniniai sąjungininkai.

Štai kodėl šiandien tamsta einate į maisto krautuvę su knygtute. Bet nerugok, nepyk. Yra tam svarbi priežastis, o mažiau kiek pavalgius, sveikata nenukentės.

Kareivis Petras Juknys.

Kinija – Šeši Metai Karo

Kinijai. Su pagalba lėktuvais iš Suv. Valstijų armijos Kinijoje, po vadovystės generolo Stillwell, kiniečių armija galėjo atstumti japonų užpuolikus nuo Chungking ir užimti kontrolę turtingų ryžių auginimo plotų Hupen ir Hunan. Ši pergalė parodo, kad oro pagalba gali „pasukti į gerą“ Suv. Tautoms Kinijoje. „Kinija pirmą kartą turi oro skietį“, sakė dr. T. V. Soong, užsienio ministeris Washington. Chungking, editorialai įrodė, kad gavę daugiau lėktuvų, kiniečiai išvartų japonus iš bilė kokios tyrtovės.

Naminiam fronte

Naminiam fronte kiniečių darbas irgi pasunkėjo šesť metų. Bet ir čia matosi progresas.

Nepaisant milžiniškų šių metų sunkumų produkcijai, valdžios įstaigos užbaigė tarpe 60 ir 80% savo 1942 m. produkcijos programą. Gazolino produkcija ir gaminimas radio priėmimo ir siuntimo aparatų irgi perviršino savo nustatytą normą. Alkoholis, grynina soda ir transformatoriai irgi laikėsi iki 100% normos. Produkcija „caustic soda“, anglies, tungsten, švino ir skardo pasiliko truputį virš 70% ir tik geležis ir plienas puolė iki 60%, arba mažiau, jų produkcijos normos.

Ukiuose daugiau maisto buvo auginta kaip pasekmė programo pagerinti sėklų ir pagerintais ukininkystės būdais, kuriuos valdžia įvykdė. Laisvos Kinijos ukis pristatė 48,064,962 piculus (vienas piculus lygus 110.23 svarų) daugiau maisto, negu paprastai ir apie 13,000,000 piculus virš nustatyto siekinio. Keliai ir gelžkeliai vis buvo statomi, nors ir nebuvo galima gauti naujos medžiagos. Apie pusę suplanuotos gelžkelių konstrukcijos programo užbaigta ir kelių statymo programos perviršio savo nustatytą normą kada 1,092 kilometrų naujų kelių buvo pastatyta. Kelias buvo irgi prakirstas gyvuliams, kurie neša reikmenis į Indiją. Buvo pagerinta su įvedimu naujų „junk“ laivelų ir su nauju kanalizavimu upių.

Prie politinės demokratijos

Vienas svarbus dalykas karo eigoje Kinijoje yra progresas prie politinės demokratijos, kuris atsiektas per politinę organizaciją ir per mokslo. 18 iš kiekvienos 28 provincijų (kai kurios yra rankose užpuoliki) įsteigė visuomenės politines tarybas, žmonių išrinktas, kurios vėliau gali paversti į valstybės legislaturas. Nauja apskričių valdžios sistema, pagal kurią kiekvienas distrikatas įsteigia savo politinius ir valdžius skyrius, žmo-

nų rinkimų pagrindu, išmoksta pradinius žingsnius demokratinės procedūros ir rinkimų, jau įsteigta 21 iš 28 provincijų. Ir mokyklose demokratijos kursai svarbūs. Mokyklos laisvoj Kinijoje pasidugino 4,526 praeitais metais, mokinių buvo 9,000,000.

Tai ypatingi demokratijos nuveikimai, kurie priduoja žmonėms netik didesnę atsakomybę veikti šiame kare, bet suteiks jiems galimybę prisidėti prie įsteigimo taikos. Šitie atsieikimai duoda Kinijos žmonėms po šesť metų dar daugiau pasirijimo prieš nepalaujamą Japonijos karo mašiną.

Šeši metai karo

Pasaulis netikėjo, kad Kinija tęs kovą iki 1943 m., kada ji ėmė ginklus prieš japonus liepos 7 d., 1937 m., po japonų užpuolimo Kinijos armijos Lukouchiao (Marco Polo tiltas) prie Peiping. „Kinija“, generalisimo Chiang pareiškė tuo laiku, „priešo prie galo kantrybės ir dabar kovos japonų agresorius iki galo. Japonija, kaip ir beveik visas pasaulis, manė, kad Kinija negalėjo išsilaikyti daugiau, negu tris mėnesius. Bet pirmasis jos kovų metais Kinija įrodė pasauliui tris daiktus.

Ji įrodė, kad jos vieningumas ir jos pasirijimas atsilaiykty buvo daug stipresnis, negu pasaulis manė. Ji įrodė, kad jos vadovystė buvo prisirergus su gerai suplanuota strategija „trading space for time“ (atidavimas plotų su taupinti laiką), ir dvigubas programas visuomenei „atsilaikymo ir atbudavojimo“ pastoj Japonijos militarei įjėgai ir jos planui užkariauti pasaulį. Kinija irgi įrodė, taisybais metais, kad japonų armija nebuvo neįveikiama, kada jie išvarė japonus pirmoje didelėje karo pergalėje Taierchchwang kovoje balandžia mėn., 1939 m.

Ir sekamais metais Japonija darė pastangas sujungti savo laimėjimus Kinijoje. Ji padarė išdawką Wang Chingwei galva „puppeto režimo“ Nanking kovo mėn., 1940 m. Bet Kinijos guerrillai tuoj parodė, kaip jie „gerbė“ tą „puppet“, kada jie sugadino traukinius ir suardė tiltus. Ir žmonės tose vietose vis pakinkė japonams ir jų šalininkams.

Kinijos „magnetiškas“ karo vedimas

Japonija pasirijo užblokuoti Kiniją iš lauko ir tuo pačiu laiku paimti kontolę visų šiaurės pietų gelžkelių linijų, taip, kad ji turėtų tiesioginį žemės susisiekimą, kuris jai duotų budą išvengti Amerikos ir Britų laivynus, visu keliu nuo Manchurijos iki Canton ir Irdo-Kinijos. Jos blokada pasisekė tik po Perlo uosto užpuolimo. Ir jai dar nepasisekė planas kontroliuoti žemės komunikacijas. Tris kartus ji bandė paimti svarbų Changsha miestą, kuris būtų atidavęs jai strateginę dalį šiaurės pietų gelžkelių liniją. Ir tris kartus su jos strategija „magnetinio karo vedimo“ (pritraukdami priešą, kaip su magnetu, ir tada jį apsupti), Kinija sustabdė priešą prie bat miestų vartų.

Ir dabar šeši metai nuo to laiko kada Japonija užpuolė Kiniją ir pasigirdama sakėsi užbaigianti kovą per tris mėnesius, Japonija vis bando nepasisekmingai, sujungti savo išlaimėjimus Kinijoje.

Kinija ir jos alijantai

Kinija buvo lyginama su vyru, kuris pradėjo nešdamas našta ant pečių, kuri jam būrinatka, kurios vėliau gali paversti į valstybės legislaturas. Nauja apskričių valdžios sistema, pagal kurią kiekvienas distrikatas įsteigia savo politinius ir valdžius skyrius, žmo-

IVYKIŲ ŽYGIUOTĖ

Juo daugiau maisto mes siunčiame vokiečių okupuotoms šalims Europoje, juo daugiau maisto Vokietija turi saviems žmonėms ir kareiviams. Net jei načiai ir neįspėstų Amerikos maisto iš francuzų, olandų, belgų, norvegų ir čekoslovakų burnų — vistiek jie sutaupytų savo pačių pagamintą maistą ir tą, kurį pavagia iš rusų, savo pačių reikalams.

Herbert Hoover dirbo kilnų darbą, maitindamas 10,000,000 žmonių vokiečių okupuotose šalyse praeitame kare. Bet aš tikiu, kad tas jo darbas prailgino karą, nes britų laivynas tikrai badu marino Vokietiją, ir ji būtų badu mirusi anksčiau, jei būtų turėjusi maitinti Franciją, Belgiją ir Olandiją. Aš nemanau, kad ši klaida turėtų pasikartoti. Be to, juo alkanesni Europos pavergtieji taps, juo greičiau ir mirtingiau įvyks jų nugalimas sukilimas.

Perversmai gema iš tuščių pilvų.

Kaip mes galėtume planuoti ir siekti tvarkingų ekonominių ir politinių pagrindų atečiai, kada šis neužginamas faktas stebėliojas tiesiog mums į akis: tu ir aš — ir visi vyrai ir moterys — yra prieštaravimai mūsų gyslose ir kraujuje. Mes esame paračokai, asmeniškai ir istoriškai. Musų upas yra užmačingas. Mes kas valanda keičiamės, kas minutė kintame. Planuokime ir siekime — ir bombarduokime, kad išlaikyti tai, ką turime... išsilaikyti kokias esame. Žodžiu „mes“, aš turiu minty Suv. Valstijų amerikonus.

Psichologinis ofensivas nugalėtos Vokietijos ir Japonijos, prieš kurias mes turėtume geriau prisirengti dabar, bus išstudijuotas bandymas „suminkštinti mus“, palausti mūsų proto įjėgas, jog mes apmokėsime šio karo kaštus iš jų laukinio kailio.

Ofensivas bus šios formos (1918 m. pokarinės Vokietijos verkšlenimas yra geras pavyzdys): „Ar jūs badu marinsite mūsų moteris?“ „Ar jūs norite matyti, kad mūsų kudiškai mirtų del pieno stokos?“ „Argi jūs amerikiečiai galėtumet taip atšalti ir nepasigailėti mūsų, kai liga žudys mus?“

Šie dalykai buvo melai seroje pokarinėje Vokietijoje. Bet jie nūdirbo darbą ir pasiekė tikslo, kurio vokiečiai siekė — atstatė ir sukūrė kitą militarinę Vokietiją, kad skurstų norvegų, francuzų, olandų, lenkų ir lietuvių kudičius ir moteris, kad išžudytų mus amerikiečius, jei tik jie gautų progos. Jei jie vėl bus sėkmingi savo veidmainingu verkšlenimu ir čypimu — jie dar kartą mėgins „smogti“ mums per žandą ir, japonų pagalba, pagimdys trečią pasaulinį karą. Ir jie ras daug „minkštų“ bičiulių Amerikoje.

Kitas paradoksas: ar žmonės visuomet kariavo fanatiškai ir žuvo milijonais, kad būtų vergais? Taip, jie kariauja šitai ir šiandien titaniškoj

nias, vienuolika ir iki dvylikos, Ir tada daugelis manė, kad jis „viršžmogis“, ir galės tą našta nešti neapribotu laiku.

Yra šis pasitikėjimas Kinijai, kada ji stoja į jos septintą metų karą. Jos šeštasis metas karo buvo sunkiausias, bet užsibaigė su Kinijos laimėjimais. Bet jos žmonės tikisi, kad sekamais metais netik išsaus narsumą ir pastangas jų visų, bet kartu atneš žadėtą pagalbą jos alijantai. OWL

Rusijos kovoje.

Tai nepatikėtinas įvykis visoje istorijoje. Vokiečiai kariauja, kad palaikyti geležinius pantičius ant savo rankų ir išaugoti plačią vergų valstybę. Jie kariauja už privilegiją, kad likti šliaužiojančiomis esybėmis su tuo pačiu religiniu uolumu ir aistra, kaip ir tie, kurie žūna milijonais, kad būtų laisvais.

Netik vokiečiai ir japonai kariauja heroiskai, kad likti

verga, bet ir didžiuojasi ir džiaugiasi, kad galėtų pavergti protiškai, morališkai ir fiziškai tuos milijonus, kuriuos jie nugalėtų.

Taigi, kuo mes pamatuojame „Keturių Laisvių“ idėja visam pasauliui, kad tos laisvės būtų priimtinos žmogiškos kartos daugumos, kada mes natome stebimantį spektaklį milijonų europiečių ir „azistų“ (ir taipgi milijonų italų), kurie kovoja, kad palaikyti pantičius ir turėti mažiau laisvės, negu bambatierius?

V. J. B.

AMERIKOS LIET. KONFERENCIJA Pittsburgh, Pa., Rugsėjo 2-3 dd.

Amerikos Lietuvių Taryba šiuo praneša gerb. visuomenei, kad rugsėjo mėnesio pradžioje, 2 ir 3 dd., yra šaukama lietuvių draugijų, kolonijų ir spaudos atstovų konferencija, turėdama galvoje šiuos svarbiausius reikalus:

1. Pareikšti vieningą Amerikos lietuvių nusistatymą remti Jungtinių Amerikos Valstybių karo pastangas iki pilnos pergalės laimėjimo ir besąlygio priešo pasidavimo;
2. Apsvarstyti veikimo būdus, kad po šio karo būtų įgyvendinti vakarų demokratijų tikslai, kurie yra išreikšti Atlanto Cartery ir Washingtono deklaracijoje, ypatingai kiek jie liečia mažųjų tautų ateitį;
3. Apsvarstyti, kuo Amerikos lietuviai gali prisidėti prie Lietuvos išvadavimo iš nacių jungo ir jos atstatymo, kaip nepriklausomos, demokratinės pagrindais sutvarkytos respublikos; ir nepriklausomos Lietuvos vieta businimoje Europos ir pasaulio taikos sistemoje;
4. Lietuvos tremtinių šelpimo klausimas ir materialinės pagalbos ruošimas karo nualintai Lietuvai;
5. Didesnis Amerikos lietuvių įjėgų subendrinimas aukščiau paminėtiems reikalams.

Šita Amerikos lietuvių konferencija įvyks Pittsburghe (Pa.). Rengimo Komitetas, kurį Amerikos Lietuvių Taryba įgaliojo rupintis konferencijos organizavimu reikalais vietoje, yra sudaryta iš šių asmenų: Povilas Dargis, pirmininkas (25 Strauss St., N. S. Pittsburgh, Pa.); Juozas B. Tamkevičius, sekretorius; Petras Pivornas, išdėminkas.

Vieta konferencijai jau paimta, butent: William Penn Hotel, 17am aukšte, Urban Room svetainėje. Rengimo Komitetas rengia taip pat ir bankietą, kuris įvyks pirmos konferencijos dienos (rugsėjo 2-os) vakare.

Amerikos lietuvių organizacijos, kurios pritaria aukščiau išdėstytiems konferencijos tikslams ir principams, yra šiuo kviečiamos rinkti į ją atstovus tokiu būdu:

Centralinės organizacijos, iš kurių atstovų yra sudaryta Amerikos Lietuvių Taryba — po 3 delegatus; Laikraščiai — po 1 delegatą; Draugijos, kuopos, klubai ir tt. — po 1 delegatą; draugija, turinti virš 100 narių, renka, be to, dar po 1 delegatą nuo kiekvienų 50 narių; Amerikos Lietuvių Tarybos skyriai ir šiaip bendri kolonijų komitetai — po 3 delegatus.

Atsižvelgiant į dabartinis karo laikus, sėkmingesniai konferencijos suorganizavimui yra pagidaujama, kad delegatai išanksto būtų užregistruoti ALT centre. Todel prašome, kad mandatai (įgaliojimai) delegatams būtų rašomi dviejose kopijose: viena kopija būtų pasiųsta ALT sekretoriui (dr. P. Grigaitis, 1739 South Halsted St., Chicago, Illinois), antra kopija delegatas atsiųs į konferenciją. Prašoma, kad įgaliojime būtų pažymėta delegato vardas, pavardė, jo adresas, draugijos vardas ir jos narių skaičius.

Dideliems darbam, kurie yra numatyti šios Amerikos lietuvių konferencijos programoje, reikės lėšų. Prašome tad gerb. draugijų, renkant delegatus, neužmiršti ir apie materialinį Amerikos Lietuvių Tarybos paramą. Draugijos, kurios dalį vienos ar kitos klūties neįstės pasiūsti savo atstovų, turi progą prisidėti geru žodžiu ir auka.

Nereikia aiškinti, kaip svarbu dabar yra mums, Amerikos lietuviams, pareikšti savo balsą, kuomet karo mušiuose yra sprendžiamas žmonių likimas ir mūsų gimtojo krašto laisvės klausimas. Taigi pasitikime, kad gerb. visuomenė gyvai atsilieps į šį mūsų kvietimą ir pasistengs, kad Amerikos lietuvių konferencija būtų visais atžvilgiais sėkminga.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Vykdomasis Komitetas:

L. Šimutis, pirmininkas,
Dr. P. Grigaitis, sekretorius,
M. Vaidyla, išdėminkas.

Nariai:

F. J. Bagočius, So. Boston, Mass.
V. T. Kvetkus, Wilkes Barre, Pa.
Juozas Laučka, Brooklyn, N. Y.
St. Michelson, So. Boston, Mass.
Peter L. Pivornas, Pittsburgh, Pa.
J. V. Stilson, Brooklyn, N. Y.
Rev. J. Švagzdys, Broekton, Mass.
Dr. M. J. Vinkas, New York, N. Y.

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

P. Stankuno koncertas

Visiems gerai žinomo dainininko, SLA nario ir veikėjo Prano Stankuno koncertas įvyks spalio 24 d., Town Hall, New York, N. Y., 43-rd St., netoli 6-th Ave. Prasidės 5:30 val. popiet. Stankunui koncertą rengia Josephine Vila, Inc., pagarsėję pasauliniams artistams koncertų rengėjai.

P. Stankunas savo koncerte dainuos lietuvių kompozitorių dainas: Naujėlio, Kelpšos, Šimkaus ir Alekio.

Koresp.

Hartford, Conn.

Nepaprastos iškilmės

Hartfordo lietuviai nupirko automobilį Amerikos Raudonajam Kryžiui (kraujo rinkimo skyriui). To automobilio "krikštynos" ir įteikimas Raudonajam Kryžiui įvyks liepos 25 d., 2 val. popiet, lietuvių parapijos svetainėje. Iškilmėse dalyvauja: valstijos gubernatorius Baldwin, miesto majoras O'Connor, Raud. Kryžiaus valdyba, daktarai ir slaugės iš kraujo rinkimo centro, kurie naudos šią Hartfordo lietuvių dovaną kraujo rinkimui. Taipgi dalyvauja įvairūs Raud. Kryžiaus skyriai, lietuvių legionieriai, gerb. pralotas Ambotas ir kiti lietuvių veikėjai. "Kumai" bus skiriami iš daugiausia aukojusių pavienių ir draugijų.

Šios įspūdingos iškilmės bus Hartfordo lietuvių istoriškas nuotikis, nes tai visų Hartfordo lietuvių vardu įteikiama dovana Amerikos Raudonajam Kryžiui. Hartfordo lietuvių parodė vieningumą šiam garbingam reikalui. Draugijos ir pavieniai dirbo kiek išgalėdami, kad šis dovanos nupir-

kimas būtų įvygdytas kuogreičiausiai, nes toks buvo pageidavimas paties Raud. Kryžiaus. Liepos 25 d., tai bus istoriška Hartfordo lietuvių bendro veikimo šventė.

Koresp. K.

Philadelphia, Pa.

Philadelphijos lietuviai perka bombanešį už \$400,000

Philadelphijos lietuvių draugijos, klybų ir parapijų Raudonojo Kryžiaus ir Karo Pergalės Komitetas pasirijo per 90 dieną, nuo gegužio 16 d. iki rugpjūčio 16 d., parduoti už \$400,000 Karo Bondsų serijos "E", už ką Suvienuytų Valstijų karo departamentas suteiks lietuvių garbei pakrikštyti tą didžiulį bombanešį lietuvišku vardu. Kiekvienas pirkėjas Karo Bondsų serijos "E" turi teisę pasiulyti lietuvišką vardą tam bombanešiui.

Rašant šiuos žodžius, iki šiam laikui jau esame parduavę Karo Bondsų viršaus \$200,000. Laiko liko jau nedaug, vos 30 dienų, o dar trūksta arti \$190,000. Bet yra vilties, kad Philadelphijos ir apylinkės lietuviai suburs, rankų nenuleis ir iki 16 d. rugpjūčio turėsime sukėlę net su kaupu \$400,000 ir turėsime iškilmingas krikštynas bombanešio su lietuvišku vardu.

Iki šiam laikui gražiai pasirodė Richmondo apylinkė: Lietuvių Muzikos Svetainėje per du kartu parduota Karo Bondsų už virš \$50,000, Sven-to Kazimiero parapijos svetainėje — \$22,000, Chesterio lietuvių irgi gražiai pasirodė, parduavę Karo Bondsų už \$22,000. Petronėlė ir Dominikas Antanaičiai, per savo radijo stotį WHAT ir savo baldų krautuvę, padarė pažadą,

kad jie vieni šiam vajuje, to didžiulio bombanešio sąskaiton, parduos Karo Bondsų už šimtą tukstančių dolerių. Gerbiami parapijų klebonai ir jų pagalbininkai irgi metasi į šį prakilnų darbą.

Kaip bus gražu, kad tas didžiulis karo bombanešis su lietuvišku vardu skris padangėmis ir trenks nacių, fašistų ir nuožmiuosius japonus, o gal teks garbė ir lietuviui aviatoriui vairuoti tą didįjį galingą oro plieno paukštį. Tad vienintelė proga kelti lietuvių ir Lietuvos vardą.

Šį sekmadienį, liepos 25 d. įvyksta masinis lietuvių susirinkimas Lietuvių Tautinėje Svetainėje, 928 E. Moyemens Avenue. Todel visi lietuviai, kuriems brangi šios Washingtono žemės laisvė, kurie norime, kad šitas karas koveikliausiai baigtųsi; kurie norime, kad greičiau mūsų jaunuoliai, mūsų sunęs grįžtų namo — ateikime į šį susirinkimą! Ateikime ne tušiomis, bet ateikime pasirengę pirkti Karo Bondsų kiek kas daugiausiai galime, kad pilnai ir net su kaupu iki rugpjūčio 16 d. galėtume įteikti Suvienuytų Valstijų karo departamentui ir išduoti savo sąskaitą su pilna kvota \$400,000.

Broliai ir sesės, mes šiame kilniame darbe nieko nenustojame, mes nieko niekam nedovanojame, mes tik paskoliname savo pinigų Dėdei Samui, kuriuos mes galėsime atsiimti kada tik norėsime ir dar su geru nuosimčiu. Mūsų pinigai, paskolinti Dėdei Samui, bus daug saugesni, negu kad juos laikytume kur nors paslėpti. Suvienuytų Valstijų ižde mūsų pinigai bus daug saugesni ir dar nuosimčius gausime, taigi, pirkime Karo Bondsus už kiek tik ga-

lime. Tie, kurie slepia pinigų kur nors ir neperka Karo Bondsus, tie yra kenkėjais mūsų valdžios karo pastangoms laimėti; tie užligina karą, tie gelbsti priešui. Todel kiekvieno pareiga pirkti Karo Bondsus, kad kogeičiausiai priešus sutriuškinti ir karą laimėti su pilna pergale.

Visais šio Karo Bondsų vajuje ir bombanešio pirkimo reikalais kreipkitės prie Juozas Kavaliauskas, 1601 So. 2-nd St., Philadelphia, Pa. Juozas Kavaliauskas pirmininkas Raudonojo Kryžiaus ir Karo Pergalės Komiteto jums patarnaus bile laiku — dieną ar naktį. Galite taipgi kreiptis prie bile valdybos nario ar komiteto nario, kur jums parankiau.

Dabar tik trumpais ruožais parašau, vėliau bus paskelbta pilna atskaita, taipgi ir stambesni Karo Bondsų pirkėjai, jei to pirkėjai panorės.

J. V. G., koresp.

Cleveland, Ohio

Is L. V. S. metinio suvažiavimo Clevelande

Lietuvai Vaduoti Sąjungos metinis suvažiavimas įvyko liepos 4 d. Nors daugiausiai atstovų suvažiavo iš artimiausių kolonijų, tačiau, nors pildami transportacijos sunkumai, atvyko burlis ir iš tolimesnių kolonijų. Dalyvavo Vyt. Abraitis iš New Yorko, adv. Nadas Rastenis, ponis Rastenis iš M. Milunaitienė iš Baltimore, Md.; B. Gramba iš Ambridge, Pa., o iš Detroito net devyni atstovai. Clevelando tautiečiai pasirupino seimo priuošimu, svečių priėmimu ir gausia pinigine ir morale parama L. V. Sąjungai. Nemažą burelį jų veikėjų dalyvavo suvažiavime.

L. V. S. seimą vedė pirm. dr. S. T. Tamosaitis, o seimo užrašus tvarkė sekretorius K. S. Karpius. Į L. V. S. posėdį

atsilankė Lietuvos respublikos prez. A. Smetona, kuris pasakė labai įspūdingą ir įdomią sveikinimo kalbą. Trumpas sveikinimo kalbas taipgi sakė Hypatia Yčienė, Vyt. Abraitis, adv. Rastenis, Julius Smetona, dr. J. Jonikaitis ir kiti.

Lietuvai Vad. Sąjungoje, kaip teko pastebėti, yra susibūrę didžiulioje tie mūsų tautiečiai, kuriems jau antru kartū tenka dirbti ir kovoti už Lietuvos išlaisvinimą. Nenuostabu todėl, kad visi jie jau dviejų karų patyrimu tiki, kad tik organizuotai veikdami, su aiškiu nusistatymu ir planais savo žygius vykdydami, pagelbės savo tautai atgauti laisvę ir atsistatyti nepriklausomą Lietuvos respubliką.

Darant L. V. S. darbų ir jos veikimo apžvalgą, buvo pareikšta, kad Liet. Vadavimo Sąjungos nariai ir pati sąjunga stovi ir dirba už pilną Lietuvos nepriklausomybę ir lietuvių tautos lygybę su kitomis tautomis. Visokie užsimojimai svetimaudžių ar tulų pačių amerikiečių lietuvių, norinčių prijungti Lietuvą prie kitų valstybių ar autonomiškai prie tulų federacijų, yra priešingi lietuvių tautos ir Lietuvos žmonių troškimams ir nusistatymui ir prieš tokią propagandą L. V. S. ir jos nariai pasiriję ir toliau kovoti.

Sustiprinimui kovos už Lietuvos nepriklausomybę, L. V. S. darys pastangų padidinti veiklą lietuvių kolonijose. Šiokiame veiklos pagyvinimui ir vienijimui lietuvių veikėjų paskirta ir komisija iš Vyt. Abraitio, K. S. Karpius ir F. Motuzo.

Iš spaudos komisijos pirm., P. J. Žurio, raportu paaiškėjo, kad dr. Owen J. C. Norem knyga "Timeless Lithuania" spausdinama ir veikiai pasirodys, nors dar trūksta virš \$1,000.00, kuriuos tikimasi

musų patriotinė amerikiečių lietuvių visuomenė sudės. Ši knyga, parašyta paties Amerikos vyriausybės atstovo Lietuvai, bus svarbus propagandos įrankis už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Ji bus paskleista tarp Amerikos vyriausybės, kongreso ir diplomatinio atstovų, svarbesnių laikraščių bei įstaigų.

Suvažiavimas priėmė anglų kalba Lietuvos klausimu rezoliuciją, kuri bus įteikta Amerikos vyriausybei, kongreso atstovams bei diplomatams.

Liet. Vad. Sąjungos esamoji centro valdyba buvo perrinkta didžiulioje ta pati, išskiriant vieno naujo vice pirm. adv. N. Rasterio ir keliolikos narių į centro tarybą.

Baigus posėdžius, Clevelando veikėjai buvo surengę ten pat Fenway Hall viešbuty višą vakarienę, kurioje be svečių dalyvavo didelis skaičius vietos lietuvių profesionalų, biznierių ir veikėjų. Seimo ir vakarienės laiku L. V. Sąjunga priėmė virš \$430 aukų.

Vakarienės laiku taipgi pasakyta daug kalbų, o prie pabaigos sugiedota Lietuvos ir Amerikos himnai. Po to, visi linksmi išsiskirstė, su gerais įspūdžiais iš jau trečiojo metinio Lietuvos Vadavimo Sąjungos suvažiavimo.

J. Kripaitis.

Pirkime Antrosios Paskolos sekuracijas

Kuopų Susirinkimai

TORONTO, CANADA. — SLA 236 kp. susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d., 8 val. vakare, priprastoje vietoje — 404 Bathurst St. Visi nariai prašomi pasistengti atsilankyti, užsimokėti savo duokles dažniau, kad raštininkei nereikėtų atvirukus taip dažnai siuntinėti su paraginimais. Yra ir svarbių reikalų apsvaistymui. — M. F. Yokubynienė, koresp.

Reikalinga Mergina

Reikalinga lietuvaitei merginai prižiūrėjimui vieny metų vaiko ir lengvam namų darbui. Tik trys šeimynoje. Kambarys, uniforma, maistas ir \$80 per mėnesį. Atsiųskite: M. Meltzer (in care of Lithuanian Alliance of America), 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

JAUCIATĖS BLOGAI?

Visiškai Palengvinamieji Sau — Šiuo Modernišku Svelniu Būdu — Kuomet kankinamės vidurių užkietėjimu — žarnos neveikios, skauda galva, nėra energijos — palengvinamieji sau šiuo modernišku būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramtoma guma vidurius liuosuoja švelniai ir tikrai. Milijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakramtykite FEEN-A-MINT einant gulti, naudokite tikrai pagal nurodymus ant pakuotės. Sekanti ryškų malonų palengvinimas pagelbės jums vėl jaustis puikiai.

10c.

GARSINKITĖS TEVYNĖJE

Reikalingos Raštinei Darbininkės

Mašinistės, Stenografės ir Abelnėmis Raštinėms Darbams

Mokančios anglų arba lietuvių kalbą lietuvaiteš. Geros ir pastovios, karo neliečiamos darbo sąlygos. Trumpos valandos. Apmokamos atstogės. Nepatyrusioms raštines darbuose pradinė alga \$20.00 savaitėje. Didesnė alga pagal patyrimą ir užsitarimą.

Rašykite, pranešant smulkmenas apie savo išsilavinimą, patyrimą, amžių ir kokią alga norėtumėte gauti.

Kreipkitės sekančiu adresu:

DR. M. J. VINIKAS

307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.

D O V A N A I

Kiekvienam SLA Nariui, Kiekvienam Lietuviui, Kiekvienam Organizatoriui

Nauja, Nesenai Atspausdinta,

KNYGELE-BROŠIURELE

a p i e

Susivienijimą Lietuvių Amerikoje

Knygelė suteikia daug įdomių žinių kiekvienam lietuviui. Joje aprašoma kokie Susivienijimo tikslai ir siekliai, kokias naudas Susivienijimas užtikrina savo nariams, ką Susivienijimas gali duoti visai Amerikos lietuvių šeimai ir tt.

Dabar eina SLA KETVIRTAS, naujų narių prirašymo VAJUS. Kiekvieno nario pareiga yra prikalbinti ir prirašyti nors vieną naują narį ir bendrai pagelbėti savo kuopos organizatoriams atlikti savo pareigas kosekmingiausiai.

Šioji knygelė-brošiurėlė išdalinta tarpe jūsų draugų, pažįstamų bei giminių pagelbės jums juos prirašyti, ir pagelbės jums patiems plačiau susipažinti su jūsų organizacija — Susivienijimu.

Rašykite, pažymėdami kiek knygelių norite gauti išdaliniui tarpe jūsų pažįstamų, sekamu adresu:

DR. M. J. VINIKAS, Secretary,

307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS Real Estate & Insurance
SLA N A R Y S Specializuojam: Būstai,
Tel. So. Boston 9423 Gyvenimo Namai ir Farmomai
322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. Mandagus ir Greitas Patarnavimas

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863, INSURANCE

1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

Kada tolimiems šaukimams linijos labai užimtos, operatorė gali pastebėti:

MALONĖKITE APRIKOTI JUSŲ PASIKALBĖJIMĄ IKI 5 MINUTŲ LAIKO. KITI LAUKIA.

Kuomet karo veiksmų tempas grąžėja, didesnis skaičius žmonių vaduojasi tolimiems šaukimams telefonu sutapymui laiko.

Todel šaukimų skaičius neperstoja didėti, taigi šiandien, ypatingai karo reikalais veikiančiuose centruose, tolimiems šaukimams linijos yra daugiau apverstos, negu bent kuomet pirmiau.

Jūs galite pagelbėti pagreitinti šaukimus svarbiais karo reikalais, jei apribosite savo pasikalbėjimus kiek galima trumpiau, kuomet kiti šaukimai laukia.

Kuomet nepaprastai apverstos linijos tolimais šaukimais, operatorė gali jus paprašyti apriboti jūsų šaukimą iki penkių minučių.

Mes žinome, jūs mielai išpildysite šį prašymą, kad kiekvienas gautų progą savo svarbius pranešimus atlikti.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Cekiai išrašyti liepos 17, 1943

Išmokėtos pomirtinės

URSULE RADZIENĖ, 226 kp., Chicago, Ill., gimus lapkričio 15 d., 1893 m., Ukmergės apskr. Prie SLA prisirašė birželio 3 d., 1928 m. Numirė gegužio 10 d., 1943 m. vėžio liga. Velionės vyrui, Juozui Radziui, pomirtinės išmokėta	\$600.00
KAZYS PETKUS, 343 kp., Indiana Harbor, Ind., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužio 1 d., 1916 m. Numirė birželio 15 d., 1943 m. širdies liga. Velionio moteriai, Marijonai Petkieni, pomirtinės išmokėta	\$600.00
VINCAS VAICEKEVICIUS, 218 kp., Middleport, Pa., gimęs birželio 19 d., 1885 m., Vilniaus rėd., Trakų pav., Semeliškių vals. Prie SLA prisirašė vasario 8 d., 1920 m. Numirė birželio 22 d., 1943 m. dusulio liga. Velionio vaikams, Vincui ir Valerijai Vaicekevičiams, pomirtinės išmokėta	\$594.31
ANTANAS OBEILIUNAS, 35 kp., Wilkes Barre, Pa., gimęs spalio 12 d., 1888 m., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė rugpjūčio 5 d., 1923 m. Numirė liepos 3 d., 1943 m. širdies liga. Velionio sunui, Antanui Obeiliui, pomirtinės išmokėta	\$300.00
Viso	\$2,094.31
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$66,390.03

Išmokėtos ligoje pašalpos

V. NAVIKIENĖ, 5 kp., Plymouth, Pa. Sirgo 31 savaitę	\$33.00
P. RIMAS, 7 kp., Pittston, Pa. Sirgo 3 s.	18.00
J. BULZGIS, 11 kp., Waterbury, Conn. Sirgo 4 s. ir 2 d.	52.00
A. KISONAS, 11 kp., Waterbury, Conn. Sirgo 4 s. ir 2 d.	52.00
A. OBEILIUNAS, 35 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 6 s. ir 2 d.	28.50
A. JURONAS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 12 s.	108.00
V. NOKSAS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 3 s.	18.00
M. SAULĖNAS, 102 kp., Haverhill, Mass. Sirgo 5 s. ir 3 d.	33.00
F. KOZICIENĖ, 141 kp., S. Fork, Pa. Sirgo 5 d.	3.75
K. MOTUZAS, 142 kp., New Haven, Conn. Sirgo 1 s. ir 4 d.	10.00
A. GALLIUNIENĖ, 142 kp., New Haven, Conn. Sirgo 1 s.	6.00
E. Lankutis, 155 kp., Benld, Ill. Sirgo 4 s. ir 5 d.	44.00
A. SABAN, 195 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 5 s.	30.00
A. SABAN, 195 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 11 s. ir 1 d.	67.00
A. SABAN, 195 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 6 s.	54.00
V. BARTININKIENĖ, 214 kp., St. Louis, Mo. Sirgo 7 s. ir 5 d.	47.00
J. STANKUS, 250 kp., Maspeth, N. Y. Sirgo 3 s. ir 1 d.	28.50
J. KARŠINSKAS, 258 kp., Washington, Pa. Sirgo 5 s. ir 4 d.	68.00
J. LETUKAS, 267 kp., Wyoming, Pa. Sirgo 9 s. ir 2 d.	112.00
V. KASPARAITIS, 304 kp., Buffalo, N. Y. Sirgo 1 s.	9.00
A. DUDINSKAS, 181 kp., Herrin, Ill. Sirgo 10 s. ir 2 d.	62.00
Viso	\$883.75
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$30,387.50

M. J. VINIKAS,

SLA sekretorius.